

Urząd Statystyczny
w Kielcach

Informacje i opracowania statystyczne

ROLNICTWO w województwie świętokrzyskim

w 2009 r.

Kielce, czerwiec 2010

Wydawca:

URZĄD STATYSTYCZNY W KIELCACH

Opracowanie merytoryczne:

ZESPÓŁ PRACOWNIKÓW D/S ROLNICTWA
WYDZIAŁU ORGANIZACJI

Opracowanie redakcyjne:

ZESPÓŁ PRACOWNIKÓW ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
OŚRODKA BADAŃ REGIONALNYCH

ISBN 978-83-89612-26-7

PRZEDMOWA

Prezentowana publikacja zawiera wyniki przeprowadzonych w 2009 r. badań z zakresu: powierzchni zasiewów, produkcji głównych ziemiopłodów rolnych, warzyw i owoców, upraw pastewnych oraz pogłowia zwierząt gospodarskich. Przedstawiono w niej również wstępne wyniki badania struktury gospodarstw rolnych.

Opracowanie składa się z uwag metodycznych oraz części analitycznej, w której omówione zostały ważniejsze czynniki mające wpływ na wielkość produkcji głównych ziemiopłodów rolnych oraz produkcji zwierzęcej. Zaprezentowane tu zostały również dane z zakresu: powierzchni zasiewów, plonów i zbiorów ziemiopłodów rolnych oraz pogłowia zwierząt gospodarskich według grup użytkowników.

Publikacja została opracowana przez zespół pracowników Wydziału Organizacji zajmujących się tematyką rolniczą.

Urząd Statystyczny prosi odbiorców niniejszego wydawnictwa o nadsyłanie swoich opinii i propozycji służących do udoskonalenia i wzbogacenia następnych opracowań z tego obszaru tematycznego.

*Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Kielcach
Lidia Jarosz*

Kielce, czerwiec 2010 r.

PREFACE

The presented publication includes the results of the surveys conducted in 2009 within the scope of: sown area, production of major crops, vegetables and fruit, feed as well as livestock. It also covers the initial results of the survey on the structure of agricultural holdings.

The elaboration consists of methodological notes as well as analytical part in which the major factors influencing the production of main crops and the animal production were introduced. The data presented here include also: sown area, production and yields of crops as well as livestock by groups of users.

The publication was prepared by the staff of Organization Division working on the issues concerning agriculture.

Statistical Office asks the readers of the publication for sending opinions and proposals serving improvement and enrichment of the following elaborations from this thematic area.

*Director
of the Statistical Office in Kielce
Lidia Jarosz*

Kielce, June 2010

SPIS TREŚCI

	Str.
Przedmowa	3
Uwagi metodyczne	9
Uwagi analityczne	12
I. Produkcja roślinna	12
Użytkowanie gruntów.....	12
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych	14
Powierzchnia zasiewów	17
Zboża	19
Ziemniaki.....	23
Buraki cukrowe.....	23
Rośliny oleiste.....	24
Produkcja pasz z upraw polowych.....	26
Produkcja upraw pastewnych.....	27
Siano łąkowe	29
II. Produkcja ogrodnicza	30
Produkcja warzywnicza	30
Produkcja sadownicza	34
Owoce jagodowe	36
III. Produkcja zwierzęca	38
Trzoda chlewna	38
Pogłowie bydła i owiec	42
IV. Skup wybranych produktów rolnych i ich ceny.....	46
Zboża.....	46
Ziemniaki	47
Żywiec wieprzowy.....	48
Żywiec wołowy.....	48
Żywiec drobiowy	48
Mleko	48

TABLICE

1.	Użytkowanie gruntów według granic administracyjnych w 2009 r.	51
2.	Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory głównych ziemiopłodów (2008, 2009)	52
3.	Skup ważniejszych produktów rolnych według sektorów i form własności w 2009 r.	56
4.	Zużycie nawozów mineralnych (NPK) oraz wapniowych (CaO) w przeliczeniu na czysty składnik (2007/2008, 2008/2009)	57
5.	Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych uzyskiwane przez rolników na targowiskach w 2009 r.	58

WYKRESY

Udział poszczególnych grup w ogólnej powierzchni zasiewów w 2009 r.

Udział poszczególnych zbóż w ogólnej powierzchni zasiewów zbóż w 2009 r.

Plony głównych ziemiopłodów (2008, 2009)

Zbiory głównych ziemiopłodów (2008, 2009)

Zbiory zbóż podstawowych (2008, 2009)

Struktura powierzchni upraw warzyw gruntowych (2008, 2009)

Zbiory warzyw gruntowych (2008, 2009)

Struktura zbiorów owoców z drzew w 2009 r.

Struktura zbiorów owoców jagodowych w 2009 r.

Struktura pogłowia trzody chlewnej w 2009 r.

Struktura pogłowia bydła w 2009 r.

Pogłowie zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (2008, 2009)

Ceny żywca za 1 kg w 2009 r.

Struktura użytkowania gruntów według siedziby użytkownika w 2009 r.

Plony z łąk trwałych według pokłosów (w przeliczeniu na siano) (2008, 2009)

Struktura gatunkowa pogłowia drobiu. Stan w czerwcu. (2008, 2009)

Struktura wykorzystania zbiorów z łąk trwałych (2008, 2009)

CONTENTS

	Page
Preface	3
Methodological notes	9
Analytical notes	12
I. Crop production	12
Land use.....	12
Land use in agricultural holdings	14
Sown area	17
Cereals	19
Potatoes.....	23
Sugar beets.....	23
Oil-bearing crops.....	24
Production of feeds from field crops.....	26
Production of feed	27
Meadow hay	29
II. Garden production	30
Vegetable production.....	30
Orchard production.....	34
Berry fruit	36
III. Animal production	38
Pigs	38
Cattle and sheep	42
IV. Procurement of selected agricultural products and their prices	46
Cereals.....	46
Potatoes	47
Pork	48
Beef	48
Poultry.....	48
Milk.....	48

TABLES

1.	Land use by administrative borders in 2009	51
2.	Sown area, yields and production of major crops (2008, 2009)...	52
3.	Procurement of major agricultural products by sectors and ownership forms in 2009	56
4.	Consumption of mineral (NPK) as well as lime (CaO) fertilizers in terms of pure ingredient (2007/2008, 2008/2009)	56
5.	Average prices of major agricultural products received by farmers on market-places in 2009	57

CHARTS

Share of individual groups in total sown area in 2009

Share of individual cereals in total sown area of cereals in 2009

Yields of major crops (2008, 2009)

Production of major crops (2008, 2009)

Production of basic cereals (2008, 2009)

Structure of area of field vegetables (2008, 2009)

Production of field vegetables (2008, 2009)

Structure of tree fruit production in 2009

Structure of berry fruit production in 2009

Structure of pigs stocks in 2009

Structure of cattle stocks in 2009

Farm animals stocks per 100 ha of agricultural land (2008, 2009)

Prices of animals per 1 kg in 2009

Structure of land use by user residence in 2009

Yields from permanent meadows by gleaning (in terms of hay) (2008, 2009)

Species structure of poultry stocks. As of June. (2008, 2009)

Structure of usage of permanent meadows production (2008, 2009)

UWAGI METODYCZNE

Dane zawarte w niniejszej publikacji opracowano na podstawie:

- uogólnionych wyników reprezentacyjnego badania użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów i pogłowia zwierząt gospodarskich oraz badania metod produkcji rolnej (kwestionariusz z R-CzSR) przeprowadzonego metodą wywiadów w czerwcu 2009 r. w gospodarstwach indywidualnych,
- wynikowego szacunku produkcji roślinnej,
- uogólnionych wyników reprezentacyjnych badań pogłowia bydła, owiec, drobiu oraz trzody chlewnej w gospodarstwach indywidualnych,
- sprawozdań statystycznych z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek dotyczących produkcji roślinnej i zwierzęcej,
- oceny i ekspertyzy rzeczoznawców Urzędu Statystycznego d/s produkcji roślinnej i ogrodniczej.

W publikacji uwzględniono podział na sektor prywatny oraz publiczny.

W sektorze prywatnym podstawowymi formami są: własność prywatna krajowa (m.in. gospodarstwa indywidualne, gospodarstwa spółdzielcze i spółki prywatne), własność zagraniczna i własność mieszana (spółki z przewagą mienia prywatnego).

Do sektora publicznego zaliczono: gospodarstwa własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), gospodarstwa będące własnością samorządową (gminy) oraz gospodarstwa stanowiące własność mieszaną (z przewagą mienia publicznego).

Zbiorczy szacunek wynikowy produkcji zbóż, rzepaku, ziemniaków i buraków cukrowych zweryfikowano symulacyjnym rozliczeniem wielkości zbiorów według kierunków rozdysponowania produkcji na: sprzedaż, siew, sadzenie, paszę i samozaopatrzenie konsumpcyjne.

Szacunek produkcji upraw pastewnych w gospodarstwach indywidualnych, przeprowadzony przez rzeczoznawców terenowych Urzędu Statystycznego, został również dodatkowo zweryfikowany rozliczeniem zbiorów upraw pastewnych według kierunków użytko-

wania i orientacyjnych wielkości potrzeb paszowych poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich.

Ogólna powierzchnia paszowa obejmuje powierzchnię łąk, pastwisk i pastewnych upraw polowych przeznaczonych na paszę. W powierzchni tej nie uwzględniono arealu zbóż, ziemniaków i innych ziemiopłodów, z których część zbiorów bezpośrednio lub pośrednio przeznaczono na paszę.

Powierzchnia zasianych pastewnych upraw polowych obejmuje powierzchnię zasiewów motylkowych: strączkowych pastewnych i motylkowych drobnonasiennych z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowych pastewnych i kukurydzy na zielonkę.

Powierzchnia łubinu gorzkiego na nasiona jest uwzględniona w powierzchni upraw pastewnych na nasiona.

W szacunkach Urzędu Statystycznego obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych jako średnich ważonych, gdzie wagą jest powierzchnia danej uprawy. Uwzględnione są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

W rolnictwie pod pojęciem „plon” przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu (tzw. netto) zebranych z jednostki powierzchni (ha). Również w ogrodnictwie (dla upraw warzyw, owoców z drzew i owoców jagodowych) pod pojęciem „plon” przyjmuje się ilość jednostek wagowych (dt) poszczególnych gatunków zebranych z jednostki powierzchni (ha) oraz z 1 drzewa i krzewu owocującego.

Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

Przy szacowaniu plonów zbóż uwzględnia się ziarno półsuche, tj. zawierające 15,1% - 16,0% wody, a przy szacowaniu plonów rzepaku – nasiona o zawartości 13,0% wody.

Produkcję ziemniaków, warzyw i truskawek ujęto łącznie z produkcją z działek pracowników gospodarstw państwowych i członków gospodarstw spółdzielczych oraz ogrodów przydomowych.

Od 2007 r. zgodnie z metodologią Eurostatu, dokonano dodatkowego podziału użytków rolnych.

Do użytków rolnych zalicza się:

- użytki rolne utrzymywane w dobrej kulturze rolnej – zgodnie z normami (w skład użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej wchodzi: grunty orne, sady, łąki trwałe i pastwiska trwałe, będące w dobrej kulturze rolnej);
- użytki rolne pozostałe (bez podziału na rodzaje), tj. użytki rolne obecnie nie użytkowane i nie będące w dobrej kulturze rolnej (uprzednio użytkowane jako tereny rolnicze, a obecnie ze względów ekonomicznych, społecznych i innych nie wykorzystywane już rolniczo, ale w razie zmiany decyzji można je przywrócić do produkcji rolniczej przy wykorzystaniu zasobów gospodarstwa).

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Dane o powierzchni zasiewów dotyczą powierzchni upraw poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym. W powierzchni zasiewów uwzględnia się również powierzchnię zasiewów w sadach.

Do grupy „**zbóż podstawowych**” zaliczono powierzchnię upraw zbóż przeznaczonych do zbioru **ziarna** (pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta) z podziałem na formy jare i ozime.

Do grupy „**przemysłowych**” zaliczono powierzchnię uprawy buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, lnu i konopi oraz tytoniu. Uprawy maku, słonecznika, chmielu, ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych w niniejszej publikacji zaliczono do grupy „pozostałe uprawy”. Dane dotyczące grupy „przemysłowe” są danymi wstępnymi.

Do grupy „**pastewnych**” zaliczono uprawy: okopowych pastewnych, strączkowych pastewnych, motylkowych drobnonasiennych, innych pastewnych i traw.

Grupa „**pozostałe**” obejmuje dane o powierzchni uprawy: warzyw, truskawek, wysadków roślin okopowych, łubinu gorzkiego, roślin ozdobnych oraz pozostałych przemysłowych, tj. maku, słonecznika, chmielu, ziół leczniczych, wikliny i innych przemysłowych, szklarni i tuneli foliowych oraz ogrodów przydomowych.

W tablicach ujmujących sumaryczne dane dotyczące powierzchni upraw i zbiorów mogą wystąpić pewne nieścisłości rachunkowe wynikające z zaokrągleń. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.

UWAGI ANALITYCZNE

I. PRODUKCJA ROŚLINNA

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW

Z ogólnej powierzchni województwa (według siedziby użytkownika) w 2009 r. wynoszącej 1150,0 tys. ha użytki rolne zajmowały 578,4 tys. ha czyli 50,3%. Areał użytków rolnych był o 0,2% większy w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Powierzchnia gruntów różnych niestanowiących gospodarstw rolnych wyniosła 480,4 tys. ha i w porównaniu do roku ubiegłego zwiększyła się o 2,8 tys. ha (o 0,6%). Grunty te wyszacowano w sektorze prywatnym na 104,1 tys. ha, w publicznym na 376,3 tys. ha.

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych na gruntach niestanowiących gospodarstw zajmowała 270,8 tys. ha, tj. o 1,8% mniej niż w roku ubiegłym, natomiast pozostałych gruntów – 209,7 tys. ha, tj. o 3,9% więcej niż rok wcześniej.

Użytkowanie gruntów według rodzaju użytków i użytkowników w 2009 r.:

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogólna	Użytki rolne		
		ogółem	grunty orne	
			razem	w tym pod zasiewami

w hektarach

OGÓLEM	1149796	578415	394160	374366
Sektor prywatny	770741	575918	392928	373419
w tym:				
Gospodarstwa indywidualne	662327	572515	389997	370653
Grunty pozostałe sektora prywatnego nie stanowiące gospodarstw rolnych	104126	x	x	x

(cd.)

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogólna	Użytki rolne		
		ogółem	grunty orne	
			razem	w tym pod zasiewami

w hektarach (dok.)

Sektor publiczny	379055	2497	1233	947
w tym:				
Grunty pozostałe sektora publicznego nie stanowiące gospodarstw rolnych	376298	x	x	x

(cd.)

Wyszczególnienie	Użytki rolne (dok.)				Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
	sady	łąki	pastwiska	pozostałe		

w hektarach

OGÓLEM	34874	109855	14596	24930	331162	240219
Sektor prywatny	34853	109587	14389	24162	62818	132005
w tym:						
Gospodarstwa indywidualne	34845	109366	14259	24047	60169	29643
Grunty pozostałe sektora prywatnego nie stanowiące gospodarstw rolnych	x	x	x	x	2437	101689
Sektor publiczny	21	268	207	768	268344	108214
w tym:						
Grunty pozostałe sektora publicznego nie stanowiące gospodarstw rolnych	x	x	x	x	268319	107979

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH

W 2009 r. powierzchnia gospodarstw rolnych w województwie świętokrzyskim wynosiła 669,4 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim była mniejsza o 2,2 tys. ha, tj. o 0,3%. Grunty gospodarstw rolnych stanowiły 58,2% ogólnej powierzchni województwa. Grunty należące do gospodarstw rolnych sektora prywatnego wyszacowano na 666,7 tys. ha, tj. o 2,4 tys. ha (o 0,4%) mniej niż w roku 2008, a grunty gospodarstw sektora publicznego - na 2,8 tys. ha, tj. o 0,2 tys. ha (o 7,5%) więcej niż w roku ubiegłym.

W ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych 99,6% gruntów należy do gospodarstw rolnych sektora prywatnego, a tylko 0,4% gruntów znajduje się w posiadaniu gospodarstw rolnych sektora publicznego.

Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych zajmowała 578,4 tys. ha i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się o 1,1 tys. ha, tj. o 0,2%.

Na ogólną powierzchnię użytków rolnych w gospodarstwach rolnych wynoszącą 578,4 tys. ha – około 553,5 tys. ha użytków rolnych znajdowało się w dobrej kulturze rolnej (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami), 24,9 tys. ha to użytki rolne pozostałe, tj. niebędące w dobrej kulturze. W powierzchni użytków rolnych będących w dobrej kulturze rolnej – grunty orne zajmują 349,2 tys. ha (o 15,6 tys. ha mniej niż w roku 2008), sady zajmują 34,9 tys. ha (więcej o 12,6%), a trwałe użytki zielone – 124,5 tys. ha (o 10,2% więcej).

W strukturze użytków rolnych odnotowano zmiany. Udział gruntów orných zmniejszył się w stosunku do roku ubiegłego o 2,9 pkt procentowych i wynosił 68,1%, sadów zwiększył się o 0,6 pkt procentowego (do 6,0%). Również udział użytków zielonych wzrósł o 1,9 pkt procentowego (do 21,5%). Udział poszczególnych gruntów w ogólnej powierzchni gospodarstw był następujący:

- grunty orne – 58,9%,
- sady – 5,2%,
- trwałe użytki zielone – 18,6%.

Powierzchnia gruntów oraz struktura ich użytkowania według siedziby użytkowników w 2009 r.:

Wyszczególnienie	Powierzchnia ogółem	Użytki rolne		
		razem	grunty orne	sady
w hektarach				
OGÓLEM	1149796	578415	394160	34874
Gospodarstwa rolne:	669372	578415	394160	34874
sektora prywatnego	666615	575918	392928	34853
w tym gospodarstwa indywidualne	662327	572515	389997	37845
sektora publicznego	2757	2497	1233	21
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych	480424	x	x	x
w procentach ogółem				
OGÓLEM	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa rolne:	58,2	100,0	100,0	100,0
sektora prywatnego	58,0	99,6	99,7	99,9
w tym gospodarstwa indywidualne	57,6	99,0	98,9	99,0
sektora publicznego	0,2	0,4	0,3	0,4
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych	41,8	x	x	x
w odsetkach				
OGÓLEM	100,0	50,3	34,3	3,0
Gospodarstwa rolne:	100,0	86,4	58,9	5,2
sektora prywatnego	100,0	86,4	58,9	5,2
w tym gospodarstwa indywidualne	100,0	86,4	58,9	5,3
sektora publicznego	100,0	90,6	44,7	0,8
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych	100,0	x	x	x

(cd.)

Wyszczególnienie	Użytki rolne (dok.)			Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
	łąki	pastwiska	pozosta- łe		

w hektarach

OGÓLEM	109855	14596	24930	331162	240219
Gospodarstwa rolne:	109855	14596	24930	60406	30551
sektora prywatnego	109587	14389	24162	60381	30316
w tym gospodarstwa indywidualne	109366	14259	24047	60169	29643
sektora publicznego	268	207	768	25	235
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych	x	x	x	270756	209668

w procentach ogółem

OGÓLEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gospodarstwa rolne:	100,0	100,0	100,0	18,2	12,7
sektora prywatnego	99,8	98,6	96,9	18,2	12,6
w tym gospodarstwa indywidualne	99,6	97,7	96,5	18,2	12,3
sektora publicznego	0,2	1,4	3,1	0,0	0,1
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych	x	x	x	81,8	87,3

w odsetkach

OGÓLEM	9,6	1,3	2,2	28,8	20,9
Gospodarstwa rolne:	16,4	2,2	3,7	9,0	4,6
sektora prywatnego	16,4	2,2	3,6	9,1	4,5
w tym gospodarstwa indywidualne	16,5	2,2	3,6	9,1	4,5
sektora publicznego	9,7	7,5	27,9	0,9	8,5
Grunty różne nie stanowiące gospodarstw rolnych	x	x	x	56,4	43,6

POWIERZCHNIA ZASIEWÓW

Ogólna powierzchnia zasiewów w 2009 r. wynosiła 374,4 tys. ha, tj. 64,7% ogólnej powierzchni użytków rolnych i była mniejsza o 18,2 tys. ha (o 4,6%) od ubiegłorocznej. W gospodarstwach rolnych sektora prywatnego ukształtowała się ona na poziomie 373,4 tys. ha i w porównaniu do 2008 r. zajmowała mniej o 18,2 tys. ha, tj. o 4,7%. W gospodarstwach sektora publicznego areal zasiewów zwiększono o 2,4%.

Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów i użytkowników w 2009 r.:

Wyszczególnienie	Ogółem	Zboża ^{a)}	Strączkowe jadalne
w hektarach			
OGÓLEM	374366	277813	4122
Sektor prywatny	373419	277206	4122
w tym gospodarstwa indywidualne	370653	275295	4099
Sektor publiczny	947	607	0
w procentach ogółem			
OGÓLEM	100,0	100,0	100,0
Sektor prywatny	99,7	99,8	100,0
w tym gospodarstwa indywidualne	99,0	99,1	99,4
Sektor publiczny	0,3	0,2	0,0
w odsetkach			
OGÓLEM	100,0	74,2	1,1
Sektor prywatny	100,0	74,2	1,1
w tym gospodarstwa indywidualne	100,0	74,3	1,1
Sektor publiczny	100,0	64,1	0

a) Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne zbożowe mieszanki oraz gryka, proso i inne zbożowe.

(dok.)

Wyszczególnienie	Ziemniaki ^{b)}	Przemysłowe	Pastewne	Pozostałe
w hektarach				
OGÓŁEM	24907	15614	28395	23515
Sektor prywatny	24897	15546	28153	23494
w tym gospodarstwa indywidualne	24897	15095	27823	23444
Sektor publiczny	9	68	242	21
w procentach ogółem				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0
Sektor prywatny	100,0	99,6	99,1	99,9
w tym gospodarstwa indywidualne	100,0	96,7	98,0	99,7
Sektor publiczny	0,0	0,4	0,9	0,1
w odsetkach				
OGÓŁEM	6,7	4,2	7,6	6,3
Sektor prywatny	6,7	4,2	7,5	6,3
w tym gospodarstwa indywidualne	6,7	4,1	7,5	6,3
Sektor publiczny	1,0	7,2	25,6	2,2

b) Bez powierzchni ziemniaków w ogrodach przydomowych.

W strukturze zasiewów zboża ogółem (zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, gryka, proso i inne zbożowe oraz kukurydza na ziarno) stanowiły 74,2% i uprawiane były na 277,8 tys. ha, ziemniaki – 6,7% (24,9 tys. ha), grupa roślin przemysłowych – 4,2% (15,6 tys. ha), a rośliny pastewne – 7,6% (28,4 tys. ha).

ZBOŻA

Powierzchnia uprawy zbóż ogółem w 2009 r. wynosiła 277,9 tys. ha i w porównaniu do 2008 r. była mniejsza o 15,4 tys. ha (o 5,2%).

Zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi zajmowały 272,3 tys. ha, tj. mniej o 14,9 tys. ha (o 5,2%). Zwiększyła się w porównaniu do 2008 r. powierzchnia zasiewów:

- pszenicy ogółem do 77,1 tys. ha, tj. o 6,5%, w tym pszenicy ozimej o 5,5% i pszenicy jarej o 11,7%,
- pszenżyta ogółem do 45,1 tys. ha, tj. o 6,7%, w tym pszenżyta ozimego o 8,5%, przy spadku powierzchni uprawy pszenżyta jarego o 6,0%,
- prosa do 2,8 tys. ha, tj. o 3,4%.

Zmniejszeniu natomiast uległa powierzchnia:

- żyta do 33,3 tys. ha, tj. o 13,6%,
- jęczmienia ogółem do 59,0 tys. ha, tj. o 9,3%, w tym jęczmienia jarego o 11,1%, przy wzroście powierzchni uprawy jęczmienia ozimego o 11,8%,
- owsa do 15,2 tys. ha, tj. o 25,7%,
- mieszanek zbożowych ogółem do 42,6 tys. ha, tj. o 12,2%, w tym mieszanek zbożowych ozimych o 8,0% oraz mieszanek zbożowych jarych o 12,6%,
- gryki do 0,7 tys. ha, tj. o 23,9%,
- kukurydzy na ziarno do 2,1 tys. ha, tj. o 13,4%.

Udział powierzchni uprawy poszczególnych zbóż w ogólnej powierzchni zasiewów zbóż przedstawiał się następująco:

- pszenicy – 27,7% (w 2008 r. – 24,7%),
- żyta – 12,0% (w 2008 r. – 13,1%),
- jęczmienia – 21,2% (w 2008 r. – 22,2%),
- owsa – 5,5% (w 2008 r. – 7,0%),
- pszenżyta – 16,2% (w 2008 r. – 14,4%),
- mieszanek zbożowych – 15,3% (w 2008 r. – 16,5%).

Struktura zasiewów zbóż^{a)} podstawowych z mieszankami zbożowymi:

Wyszczególnienie	2008	2009
Zboża podstawowe z mieszankami	100,0	100,0
z tego:		
Pszenica ozima	21,2	23,6
Pszenica jara	4,0	4,7
Żyto	13,4	12,2
Jęczmień ozimy	1,8	2,1
Jęczmień jary	20,8	19,5
Owies	7,1	5,6
Pszenżyto ozime	12,9	14,8
Pszenżyto jare	1,8	1,8
Mieszanki zbożowe ozime	1,2	1,2
Mieszanki zbożowe jare	15,7	14,5

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.

Powierzchnia zasiewów, plony, zbiory zbóż^{a)} w porównaniu z rokiem poprzednim przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	2008	2009	
	w liczbach bezwzględnych		2008=100

Ogółem

Powierzchnia w tys. ha	293,2	277,9	94,8
Plony z 1 ha w dt	31,0	28,6	92,3
Zbiory w tys. ton	909,5	794,3	87,3

w tym zboża podstawowe z mieszankami

Powierzchnia w tys. ha	287,3	272,3	94,8
Plony z 1 ha w dt	31,0	28,5	91,9
Zbiory w tys. ton	889,6	776,1	87,2

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.

Powierzchnia uprawy zbóż intensywnych (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) wynosiła w 2009 r. 181,2 tys. ha i w porównaniu z rokiem ubiegłym zwiększyła się o 1,5 tys. ha, tj. o 0,8%. Powierzchnia uprawy zbóż ekstensywnych (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) w porównaniu do zasiewów ubiegłorocznych zmniejszyła się o 16,4 tys. ha, tj. o 15,3%.

Plony zbóż ogółem oszacowano na 28,6 dt/ha, co stanowiło o 7,7% mniej niż w roku poprzednim. Prawie wszystkie gatunki zbóż plonowały niżej w stosunku do roku ubiegłego, przy czym najwyższy spadek odnotowano dla jęczmienia (o 12,0%), mieszanek zbożowych (o 12,0%) oraz pszenicy (o 8,1%). Tylko plony kukurydzy na ziarno były wyższe niż w roku ubiegłym – o 2,7%.

Plony poszczególnych zbóż^{a)} charakteryzuje zestawienie:

Wyszczególnienie	2008	2009	
	z 1 ha w dt		2008=100
Pszenica ogółem	35,7	32,8	91,9
Żyto	24,3	23,1	95,1
Jęczmień ogółem	32,4	28,5	88,0
Owies	24,9	23,2	93,2
Pszennyto ogółem	31,8	29,6	93,1
Mieszanki zbożowe ogółem	29,1	25,6	88,0
Gryka	11,1	10,8	97,3
Proso	20,9	20,2	96,7
Kukurydza na ziarno	55,8	57,3	102,7

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.

Zbiory zbóż ogółem wynosiły 794,3 tys. ton i były niższe o 115,3 tys. ton (o 12,7%) w stosunku do zbiorów z 2008 r. Produkcja zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi ukształtowała się na poziomie 776,1 tys. ton, tj. mniej o 113,6 tys. ton (o 12,8%) .

Zbiory poszczególnych zbóż^{a)} przedstawiono poniżej:

Wyszczególnienie	2008	2009	
	w tys. ton		2008=100
Pszenica ogółem	258,7	253,1	97,8
Żyto	93,6	76,9	82,1
Jęczmień ogółem	210,5	168,2	79,9
Owies	51,0	35,3	69,2
Pszennyto ogółem	134,6	133,7	99,3
Mieszanki zbożowe ogółem	141,6	109,0	77,1
Gryka	1,0	0,7	73,8
Proso	5,7	5,7	99,8
Kukurydza na ziarno	13,2	11,8	89,0

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych.

W grupie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi powierzchnia uprawy zbóż ozimych wyniosła 146,9 tys. ha i była większa niż w roku 2008 o 1,6 tys. ha (1,1%). Ocenia się, że plony zbóż ozimych wyniosły 30,1 dt/ha i były o 1,8 dt/ha (o 5,6%) mniejsze. Zbiory łącznie szacowane na 442,8 tys. ton były mniejsze od ubiegłorocznych o 20,4 tys. ton (o 4,4%).

Plony zbóż ozimych:

Wyszczególnienie	2008	2009	
	z 1 ha w dt		2008=100
Pszenica	36,3	33,7	92,8
Żyto	24,3	23,1	95,1
Jęczmień	34,5	32,6	94,5
Pszonżyto	32,4	30,2	93,2
Mieszanki zbożowe	29,5	28,1	95,3

Areał zbóż jarych w stosunku do zasiewów w 2008 r. zmniejszył się o 16,5 tys. ha (o 11,7%) i wynosił 125,4 tys. ha. Plony zbóż jarych w stosunku do roku ubiegłego zmniejszyły się o 3,4 dt/ha (o 11,3%) i wyniosły 26,6 dt/ha, zaś zbiory o 93,1 tys. ton (o 21,8%) i ukształtowały się na poziomie 333,3 tys. ton.

Plony zbóż jarych:

Wyszczególnienie	2008	2009	
	z 1 ha w dt		2008=100
Pszenica	32,8	28,7	87,5
Jęczmień	32,2	28,1	87,3
Owies	24,9	23,2	93,2
Pszonżyto	27,6	25,0	90,6
Mieszanki zbożowe	29,1	25,4	87,3

ZIEMNIAKI

Powierzchnia uprawy ziemniaków w 2009 r. wynosiła 25,8 tys. ha i była o 4,3 tys. ha (o 14,2%) mniejsza od powierzchni ubiegłorocznej.

Plony ziemniaków osiągnęły 173 dt/ha i były niższe o 8 dt/ha, tj. o 4,4% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Do czynników, które wpłynęły na niższy poziom plonów w 2009 r. należy zaliczyć masowe i wczesne wystąpienie zarazy ziemniaka, silne zachwaszczenie na wielu plantacjach, jak również trudności z przeprowadzeniem zabiegów agrotechnicznych takich, jak: obredlania, ochrony roślin, jak również chemicznego zwalczania chwastów. Do niższego plonowania przyczyniło się także niewielkie wykorzystanie kwalifikowanego materiału sadzeniakowego. Zbiory ziemniaków w roku 2009 na poziomie 446,2 tys. ton, były niższe o 98,1 tys. ton (o 18,0%) od zbiorów ubiegłorocznych. Niższe zbiory spowodowane były niższymi plonami, jak również spadkiem areału uprawy ziemniaków.

Produkcja ziemniaków:

Wyszczególnienie	2008	2009	
	w liczbach bezwzględnych		2008=100
Powierzchnia w tys. ha	30,1	25,8	85,8
Plony z 1 ha w dt	181	173	95,6
Zbiory w tys. ton	544,3	446,2	82,0

BURAKI CUKROWE

Powierzchnia uprawy buraków cukrowych w 2009 r. wynosiła 5,8 tys. ha, tj. więcej o 1,7% w porównaniu z rokiem poprzednim. W roku 2009 siewy buraków cukrowych rozpoczęto na przełomie marca i kwietnia, jednak występujące w tym okresie polowe przymrozki oraz niedobory wilgoci spowodowały słabe i niewyrów-

nane wschody. Na niektórych plantacjach konieczne były przesiewy z powodu gorszej jakości nasion.

Na przełomie kwietnia i maja wysokie temperatury powietrza i brak opadów powodowały wyczerpywanie się zapasów wilgoci w glebie co pogarszało warunki wegetacji buraków cukrowych, szczególnie na glebach lżejszych.

W czerwcu i na początku lipca obfite opady deszczu spowodowały intensywny wzrost roślin. Pod koniec drugiej dekady czerwca międzyrzędzia na plantacjach buraków cukrowych były przykryte przez liście. Warunki pogodowe w następnych miesiącach były korzystne dla wzrostu buraków cukrowych. Ciepła i słoneczna sierpniowa oraz wrześniowa pogoda sprzyjała gromadzeniu się cukru w korzeniach. Zbiory buraków odbywały się również w dogodnych warunkach pogodowych.

Produkcja buraków cukrowych:

Wyszczególnienie	2008	2009	
	w liczbach bezwzględnych		2008=100
Powierzchnia w tys. ha	5,7	5,8	101,7
Plony z 1 ha w dt	419	475	113,4
Zbiory w tys. ton	239,6	276,1	115,2

Plony buraków cukrowych w 2009 r. wstępnie oszacowano na 475 dt/ha, tj. więcej o 56 dt/ha (o 13,4%) od uzyskanych w roku ubiegłym. Zbiory buraków cukrowych wyniosły 276,1 tys. ton, tj. więcej o 36,5 tys. ton (o 15,2%) niż przed rokiem. Na wielkość zbiorów w 2009 r. wpływ miała większa powierzchnia uprawy oraz wyższe plonowanie.

ROŚLINY OLEISTE

Do roślin oleistych zalicza się: rzepak i rzepik, słonecznik, mak, soję, gorczycę oraz len oleisty. Powierzchnia tych upraw w 2009 r. wyniosła 8,5 tys. ha.

Udział rzepaku i rzepiku w ogólnej powierzchni uprawy roślin oleistych stanowił 95,7% wobec 92,8% rok wcześniej. Uprawy rzepaku i rzepiku zajmowały areał 8,1 tys. ha, tj. o 29,3% większy niż w roku poprzednim. Średni plon rzepaku i rzepiku wynosił 23,0 dt/ha i był o 1,9 dt/ha (o 7,6%) niższy od ubiegłorocznego.

Na niższe plonowanie miały wpływ:

- niskie temperatury powietrza i niedobór opadów w kwietniu i na początku maja utrudniające wschody rzepaku jarego oraz wzrost i rozwój roślin rzepaku i rzepiku,
- niższy poziom nawożenia (z uwagi na wzrost cen nawozów),
- intensywne opady deszczu w miesiącu lipcu często o charakterze burzowym połączone z silnym wiatrem, powodujące wyleganie plantacji rzepaku i rzepiku oraz osypywanie się nasion.

Zbiory rzepaku i rzepiku oszacowano na 18,6 tys. ton, tj. o 3,0 tys. ton (o 19,5%) więcej w porównaniu ze zbiorami ubiegłorocznymi. Wzrost produkcji w porównaniu do 2008 r. był wynikiem zwiększenia powierzchni uprawy.

Produkcja roślin oleistych:

Wyszczególnienie	2008	2009	
	w liczbach bezwzględnych	2008=100	
Oleiste ogółem			
Powierzchnia w tys. ha	6,8	8,5	125,4
Plony z 1 ha w dt	23,9	22,5	94,1
Zbiory w tys. ton	16,1	19,0	118,1
w tym rzepak i rzepik			
Powierzchnia w tys. ha	6,3	8,1	129,3
Plony z 1 ha w dt	24,9	23,0	92,4
Zbiory w tys. ton	15,6	18,6	119,4

Powierzchnia uprawy pozostałych roślin oleistych w 2009 r. wynosiła około 0,4 tys. ha i była niższa o 24,7% w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Średni plon oleistych pozostałych wyniósł 11,5 dt/ha i był większy o 5,5%. Produkcja pozostałych oleistych zmalała o 20,9% do poziomu 0,4 tys. ton.

Powierzchnia pozostałych roślin oleistych w 2009 r. stanowiła 4,3% powierzchni uprawy wszystkich roślin oleistych.

PRODUKCJA PASZ Z UPRAW POŁOWYCH

Rośliny pastewne na gruntach z przeznaczeniem na paszę zajmowały areal 29,2 tys. ha, tj. więcej o 1,2 tys. ha (o 4,3%) niż w roku poprzednim. Uzyskana produkcja pasz soczystych w wysokości 770,8 tys. ton była wyższa o 49,2 tys. ton (o 6,8%) od produkcji ubiegłorocznej.

Powierzchnia uprawy roślin okopowych pastewnych wyniosła 2,3 tys. ha i była mniejsza o około 0,4 tys. ha, tj. o 14,2% niż w roku 2008. Plony osiągnęły poziom 459 dt/ha i były wyższe o 39 dt/ha (o 9,3%). Produkcja ukształtowała się na poziomie 105,7 tys. ton, tj. o 6,3% mniej niż w roku ubiegłym.

Areal strączkowych pastewnych na zielonkę wyniósł 0,8 tys. ha i był o 0,6% niższy w stosunku do roku poprzedniego. Zbiory zielonej masy strączkowych pastewnych w wysokości 14,7 tys. ton były o 1,3% niższe niż przed rokiem.

Zielonkę z roślin motylkowych drobnonasiennych i traw zebrano łącznie z powierzchni 12,9 tys. ha, tj. o 9,5% większej od ubiegłorocznej. Zbiory wyniosły 285,5 tys. ton i były o 7,0% większe niż rok wcześniej.

Powierzchnia kukurydzy na zielonkę w 2009 r. wynosiła 5,7 tys. ha i była wyższa o 1,9% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Produkcja zielonej masy kukurydzy osiągnęła 250,0 tys. ton, tj. o 8,4% więcej niż w roku poprzednim.

Powierzchnia uprawy i zbiory roślin pastewnych na paszę:

Wyszczególnienie	2008		2009		2008=100	
	powierzchnia w ha	zbiory w tys. ton	powierzchnia w ha	zbiory w tys. ton	powierzchnia	zbiory
Okopowe pastewne	2685	112,8	2303	105,7	85,8	93,7
Strączkowe pastewne	774	14,9	769	14,7	99,4	98,7
Motylkowe drobnonasienne ^{a)}	11767	266,8	12889	285,5	109,5	107,0
Kukurydza na zielonkę	5600	230,6	5704	250,0	101,9	108,4
Trwałe użytki zielone ^{b)}	112886	2698,5	124451	2890,3	110,2	107,1
Łąki trwałe	99908	2499,2	109855	2570,1	110,0	102,8
Pastwiska trwałe	12978	199,3	14596	320,2	112,5	160,6
Poplony i wsiewki	7204	96,5	7557	114,9	104,9	119,1

a) Łącznie z trawami i pastwiskami polowymi. b) W przeliczeniu na zielonkę.

PRODUKCJA UPRAW PASTEWNYCH

Wielkość uzyskanych zbiorów z trwałych użytków zielonych i upraw pastewnych, poza produkcją zbóż i ziemniaków, w znacznym stopniu decyduje o sytuacji paszowej oraz warunkuje wielkość i kierunki produkcji zwierzęcej.

Powierzchnia paszowa kształtowała się na poziomie:

Lata	Ogółem w ha	Trwałe użytki zielone w ha	Polowe uprawy pastewne	
			w ha	% powierzchni zasiewów
Ogółem				
2008	133712	112886	20826	5,3
2009	146201	124451	21750	5,8
2008=100	109,3	110,2	104,4	x
Sektor publiczny				
2008	474	278	196	21,2
2009	646	475	171	18,0
2008=100	136,3	170,9	87,2	x
Sektor prywatny				
2008	133237	112608	20629	5,3
2009	145555	123976	21579	5,8
2008=100	109,2	110,1	104,6	x
w tym gospodarstwa indywidualne				
2008	132637	112267	20370	5,2
2009	144976	123625	21351	5,8
2008=100	109,3	110,1	104,8	x

Powierzchnia trwałych użytków zielonych wyniosła w 2009 r. 124,5 tys. ha i w porównaniu z powierzchnią ubiegłoroczną zwiększyła się o 11,6 tys. ha (o 10,2%). Łączne plony traw w przeliczeniu na siano ukształtowały się na poziomie 46,4 dt/ha i były o 2,9% niższe niż w roku poprzednim.

Produkcja siana z trwałych użytków zielonych wyniosła 578,1 tys. ton i była o 7,1% większa niż w roku 2008.

SIANO ŁĄKOWE

Powierzchnia łąk trwałych w 2009 r. wyniosła 109,9 tys. ha i w porównaniu z rokiem ubiegłym zwiększyła się o 9,9 tys. ha (o 10,0%).

Łączne plony z łąk trwałych (I, II i III pokos) w przeliczeniu na siano osiągnęły 46,8 dt/ha i były o 3,2 dt/ha (o 6,4%) mniejsze od uzyskanych w 2008 r. Plony I pokosu z łąk trwałych na poziomie 22,3 dt/ha były o 4,7 dt/ha (o 17,4%) niższe od ubiegłorocznych, plony II pokosu w wysokości 17,0 dt/ha ukształtowały się wyżej o 0,7 dt/ha (o 4,3%).

Plony III pokosu były wyższe o 13,4% niż plony ubiegłoroczne i wyniosły 7,6 dt/ha. Produkcja siana z łąk trwałych łącznie z trzech pokosów osiągnęła 514,0 tys. ton, tj. więcej o 14,2 tys. ton (o 2,8%) niż rok wcześniej.

Powierzchnia, plony i zbiory z łąk trwałych według pokosów:

Wyszczególnienie a- 2008 b- 2009 c- 2008=100	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha w dt				Zbiory w tys. ton				
		ogółem	I pokos	II pokos	III pokos	ogółem	I pokos	II pokos	III pokos	
		w przeliczeniu na siano								
Rolnictwo ogółem	a	99908	50,0	27,0	16,3	6,7	499,8	269,8	162,9	67,1
	b	109855	46,8	22,3	17,0	7,6	514,0	244,5	186,2	83,3
	c	110,0	93,6	82,6	104,3	113,4	102,8	90,6	114,3	124,2

Pastwiska trwale zajmowały 14,6 tys. ha, co w porównaniu z 2008 r. stanowiło więcej o 1,6 tys. ha (o 12,5%). Plony z pastwisk (w przeliczeniu na siano) oszacowano na 43,9 dt/ha, tj. wyżej o 13,2 dt/ha (o 43,0%) od uzyskanych w roku ubiegłym, a produkcję na 64,0 tys. ton, tj. więcej o 24,2 tys. ton (o 60,6%).

II. PRODUKCJA OGRODNICZA

PRODUKCJA WARZYWNICZA

W 2009 r. powierzchnia uprawy warzyw gruntowych z uwzględnieniem areału uprawy warzyw gruntowych w ogrodach przydomowych wynosiła 14,1 tys. ha i była niższa od powierzchni ubiegłorocznej o 0,9 tys. ha, tj. o 6,1%. Odnotowano spadek areału uprawy prawie wszystkich gatunków warzyw gruntowych.

Strukturę powierzchni uprawy warzyw przedstawia poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	2008	2009	Różnica „+” „-”
	w odsetkach		
Ogółem	100,0	100,0	x
Kapusta	13,7	13,6	-0,1
Kalafiory	3,7	3,3	-0,4
Cebula	13,7	14,6	+0,9
Marchew jadalna	15,2	15,2	0,0
Buraki ćwikłowe	9,3	8,3	-1,0
Ogórki	15,8	15,8	0,0
Pomidory	7,4	7,8	+0,4
Pozostałe ^{a)}	21,3	21,4	+0,1

a) Selery, pory, rzodkiewka, salata, rabarbar, pietruszka, szparagi, koper i inne.

Łączne zbiory warzyw gruntowych w 2009 r. w wysokości 335,1 tys. ton były o 12,8 tys. ton (o 3,7%) niższe od tych uzyskanych w roku poprzednim. Obniżenie produkcji było wynikiem zmniejszenia powierzchni uprawy warzyw.

W bieżącym roku warunki agrometeorologiczne dla uprawy warzyw gruntowych były bardzo zróżnicowane. Wiosną pogoda nie sprzyjała siewom oraz wschodom roślin. Brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie w kwietniu i w pierwszej połowie maja wpłynął niekorzystnie na początkowy wzrost warzyw. Późniejsza zdecydowana poprawa uwilgotnienia gleby sprzyjała wzrostowi warzyw, szczególnie korzeniowych i kapustnych. Lokalnie wystąpiły podtopienia upraw. Niezbyt korzystny rozkład temperatur wpłynął na obniżenie plonowania warzyw ciepłolubnych i kalafiorów. Plony tych gatunków były niższe niż w roku ubiegłym. Warunki pogodowe jakie panowały w roku 2009 były korzystne dla warzyw korzeniowych i kapustnych.

Kapusta – uprawiano ją w 2009 r. na powierzchni 1,9 tys. ha. Produkcja kapusty wyniosła 93,4 tys. ton, tj. o 1,3% więcej od zbiorów w 2008 r. Zwiększenie zbiorów kapusty spowodowane było wyższym plonowaniem tego gatunku o 8,7%.

Zbiory **kalafiorów** na poziomie 8,0 tys. ton były niższe o 23,5% w porównaniu ze zbiorami z 2008 r. Spadek produkcji kalafiorów spowodowany był głównie zmniejszeniem areału uprawy tego gatunku (o 14,5%), jak również przez niższe plonowanie (o 10,5%).

Areał uprawy **cebuli** w 2009 r. utrzymał się prawie na poziomie roku poprzedniego i wyniósł 2,1 tys. ha. Zbiory cebuli wyniosły 39,2 tys. ton i były o 3,4% wyższe od uzyskanych w 2008 r. Wyższe były również jej plony (o 3,2%). Cebula z ostatnich zbiorów była gorszej jakości, miała niedostatecznie wykształconą łuskę zewnętrzną, co mogło przyczynić się do obniżenia jej wartości przechowalniczej.

Powierzchnia uprawy **marchwi jadalnej** w 2009 r. ukształtowała się na poziomie 2,1 tys. ha i była o 6,6% niższa niż w 2008 r. Areał uprawy **buraków ćwikłowych** w 2009 r. wyniósł 1,2 tys. ha i był niższy o 16,2% niż rok wcześniej.

Warunki plonowania warzyw korzeniowych w 2009 r. były bardzo korzystne. Dostateczne uwilgotnienie gleby pozwoliło uzyskać plony wyższe od ubiegłorocznych. Wzrost plonowania marchwi jadalnej i buraków ćwikłowych w porównaniu z rokiem 2008 osiągnął odpowiednio 1,0% i 6,6%.

Zbiory marchwi jadalnej oszacowano na 63,7 tys. ton, tj. o 5,6% mniej niż w roku ubiegłym, a produkcja buraków ćwikłowych wyniosła 30,3 tys. ton i było to mniej niż w roku 2008 o 10,7%.

Warunki meteorologiczne podczas sezonu wegetacyjnego w 2009 r. nie sprzyjały plonowaniu warzyw ciepłolubnych. Niekorzystny układ temperatur oraz nadmiar opadów wpłynęły na obniżenie plonowania, zwłaszcza ogórków. Plony **ogórków** były o 5,3% niższe od uzyskanych w 2008 r.

Produkcja ogórków w 2009 r. wyniosła 35,6 tys. ton i była o 11,2% niższa od uzyskanej w roku poprzednim.

Zbiory **pomidorów** ukształtowały się na poziomie 19,3 tys. ton i były niższe o 3,0% w porównaniu z rokiem poprzednim. Plonowanie pomidorów było niższe od uzyskanego w 2008 r. o 2,8%.

Łączne zbiory **warzyw „pozostałych”** (pietruska, pory, seler, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi, koper itp.) wyniosły 45,5 tys. ton, tj. o 0,6% mniej niż w roku 2008. Plony warzyw „pozostałych” były wyższe o 4,9% w stosunku do roku poprzedniego.

Powierzchnia uprawy, plony i zbiory warzyw gruntowych

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2008	2009	2008=100	2008	2009	2008=100
	Powierzchnia w ha					
Ogółem	15005	14083	93,9	15002	14081	93,9
Kapusta	2050	1910	93,2	2050	1910	93,2
Kalafiory	550	470	85,5	550	470	85,5
Cebula	2050	2053	100,1	2050	2052	100,1
Marchew jadalna	2287	2136	93,4	2287	2135	93,4
Buraki ćwikłowe	1392	1166	83,8	1391	1166	83,8
Ogórki	2376	2228	93,8	2376	2227	93,7
Pomidory	1107	1105	99,8	1107	1105	99,8
Pozostałe ^{a)}	3193	3015	94,4	3193	3015	94,4

(dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2008	2009	2008=100	2008	2009	2008=100

Plony z 1 ha w dt

Ogółem	x	x	x	x	x	x
Kapusta	450	489	108,7	450	489	108,7
Kalafior	190	170	89,5	190	170	89,5
Cebula	185	191	103,2	185	191	103,2
Marchew jadalna	295	298	101,0	295	298	101,0
Buraki ćwikłowe	244	260	106,6	244	260	106,6
Ogórki	169	160	94,7	169	160	94,7
Pomidory	180	175	97,2	180	175	97,2
Pozostałe ^{a)}	144	151	104,9	144	151	104,9

Zbiory w dt

Ogółem	3479715	3351378	96,3	3479239	3350830	96,3
Kapusta	922622	934168	101,3	922540	933966	101,2
Kalafior	104503	79982	76,5	104475	79971	76,5
Cebula	379225	392061	103,4	379160	392008	103,4
Marchew jadalna	674703	636911	94,4	674595	636735	94,4
Buraki ćwikłowe	339571	303188	89,3	339492	303163	89,3
Ogórki	401503	356387	88,8	401469	356334	88,8
Pomidory	199228	193284	97,0	199200	193284	97,0
Pozostałe ^{a)}	458360	455397	99,4	458308	455370	99,4

a) Selery, pory, pietruszka, rzodkiewka, sałata, rabarbar, szparagi i inne.

PRODUKCJA SADOWNICZA

W 2009 r. zbiory owoców ogółem wyniosły 400,9 tys. ton i były wyższe od klęskowych zbiorów ubiegłorocznych o 36,4 tys. ton, tj. o ok. 10%.

Zbiory owoców z drzew ogółem wyniosły 378,9 tys. ton, tj. o 11,1% więcej niż w roku poprzednim. W 2009 r. nastąpił wzrost produkcji wszystkich gatunków owoców z drzew.

W 2009 r. warunki agrometeorologiczne były sprzyjające dla wzrostu owoców z drzew. Zwiększyła się produkcja jabłek, grusz, śliw oraz pozostałych owoców. Spadek produkcji zaobserwowano w wiśniach, jak również czereśniach. W bieżącym roku z powodu łagodnej zimy 2008/2009 (podobnie jak w roku poprzednim) obserwowano nasilenie występowania szkodników i chorób.

Szacuje się, że zbiory **jabłek** w 2009 r. wyniosły 323,1 tys. ton i były o 10,4% wyższe od zbiorów z roku poprzedniego. Wynikało to z wyższej powierzchni w porównaniu do roku ubiegłego, jak również wyższego plonowania odpowiednio o: 9,4% i 0,9%.

Jabłka z ostatnich zbiorów były nieco gorszej jakości. Część owoców była uszkodzona przez choroby i lokalnie przez gradobicia.

Zbiory **gruszek** ukształtowały się na poziomie 6,8 tys. ton, tj. o 68,8% wyższym niż w roku ubiegłym. Spowodowane było to znacznym wzrostem plonowania tego gatunku w porównaniu do ubiegłego roku. Plony grusz były o 45,6% wyższe od ubiegłorocznych. W ostatnim sezonie zwiększył się także areal uprawy grusz o 15,6%.

Zbiory **śliwek** w 2009 r. wyniosły 15,1 tys. ton i były o 19,5% wyższe od ubiegłorocznych. Wzrost produkcji śliw spowodowany był wyższym plonowaniem (o 8,6%) i wzrostem arealu uprawy (o 9,9%).

Zbiory **wiśni** w 2009 r. wyniosły 22,4 tys. ton i były o 2,4% niższe od wysokiej produkcji z 2008 r. Produkcja wiśni w 2009 r. byłaby znacznie większa, gdyby wszystkie owoce zostały zebrane. Część owoców pozostała jednak na drzewach z powodu niskiej opłacalności zbioru. W związku z tym plony były mniejsze niż w 2008 r. (o 2,6%) przy prawie takim samym areale uprawy.

Zbiory **czereśni** w 2009 r. były o 36,1% wyższe od ubiegłorocznych i wyniosły 6,2 tys. ton. Było to wynikiem znacznego zwiększenia arealu uprawy tego gatunku (o 37,0%). Czereśnie odmian późniejszych były gorszej jakości z powodu spękania.

Łączna produkcja owoców **pozostałych** (brzoskwiń, moreli i orzechów włoskich) była o 24,3% wyższa i wyniosła 5,2 tys. ton. Było to efektem zwiększenia powierzchni uprawy (o 31,2%) przy niższym plonowaniu (o 5,2%).

Powierzchnia, plony i zbiory owoców z drzew

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2008	2009	2008= 100	2008	2009	2008= 100
Powierzchnia w ha						
Ogółem	29547	32460	109,9	29516	32434	109,9
Jabłka	18425	20150	109,4	18403	20127	109,4
Gruszki	864	999	115,6	864	999	115,6
Śliwki	3038	3338	109,9	3037	3337	109,9
Wiśnie	5003	5011	100,2	4995	5009	100,3
Czereśnie	940	1288	137,0	940	1288	137,0
Pozostałe ^{a)}	1277	1675	131,2	1277	1675	131,2
Plony z 1 ha w dt						
Ogółem	x	x	x	x	x	x
Jabłka	158,9	160,4	100,9	159,0	160,5	100,9
Gruszki	46,9	68,3	145,6	46,9	68,3	145,6
Śliwki	41,7	45,3	108,6	41,7	45,3	108,6
Wiśnie	45,9	44,7	97,4	45,9	44,7	97,4
Czereśnie	48,4	48,0	99,2	48,4	48,0	99,2
Pozostałe ^{a)}	32,5	30,8	94,8	32,5	30,8	94,8

a) Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

(dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2008	2009	2008=100	2008	2009	2008=100
Zbiory w dt						
Ogółem	3410421	3788524	111,1	3408992	3787845	111,1
Jabłka	2926791	3231449	110,4	2925766	3230814	110,4
Gruszki	40482	68237	168,6	40481	68236	168,6
Śliwki	126570	151277	119,5	126568	151269	119,5
Wiśnie	229596	224077	97,6	229198	224047	97,8
Czereśnie	45469	61871	136,1	45466	61868	136,1
Pozostałe ^{a)}	41513	51613	124,3	41513	51611	124,3

a) Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

OWOCE JAGODOWE

Łączne zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2009 r. wyniosły 22,1 tys. ton, tj. mniej o 6,1% od zbiorów roku poprzedniego. Zanotowano spadek produkcji większości gatunków owoców z tej grupy, z wyjątkiem agrestu i pozostałych jagodowych (aronia, borówka wysoka i inne).

Plonowanie większości gatunków krzewów owocowych i plantacji jagodowych było niższe niż w roku 2008. Wzrost plonowania zanotowano w grupie pozostałe jagodowe (o 9,0%).

Powierzchnia uprawy truskawek w 2009 r. z uwzględnieniem areálu uprawy truskawek w ogrodach przydomowych wyniosła 4,2 tys. ha i była o 3,0% niższa od ubiegłorocznej. Plonowanie truskawek oszacowano na 26,6 dt/ha, tj. o 11,9% mniej niż w roku 2008. Łącznie zbiory były mniejsze o 14,6% od uzyskanych w roku poprzednim i wyniosły 11,2 tys. ton. W sezonie wegetacyjnym 2009 r. nie odnotowano znaczących strat mrozowych ani przymrozkowych na plantacjach truskawek. Warunki podczas wegetacji były na ogół sprzyjające. Jedynie w okresie zbiorów nadmierne opady deszczu spowodowały w niektórych rejonach porażenie plantacji truskawek szarą pleśnią, gnicie owoców i pogorszenie ich jakości.

Powierzchnię plantacji, liczbę krzewów owocowych, plony i zbiory owoców jagodowych przedstawiono poniżej:

Wyszczególnienie	Ogółem			W tym gospodarstwa indywidualne		
	2008	2009	2008=100	2008	2009	2008=100

Powierzchnia w ha

Ogółem	x	x	x	x	x	x
Truskawki	4339	4209	97,0	4339	4209	97,0
Maliny	428	426	99,5	428	426	99,5
Porzeczki	1990	2429	122,1	1990	2429	122,1
Agrest	180	252	140,0	180	252	140,0
Pozostałe ^{a)}	576	700	121,5	576	699	121,4

Plony z 1 ha w dt

Ogółem	x	x	x	x	x	x
Truskawki	30,2	26,6	88,1	30,2	26,6	88,1
Maliny	16,5	15,5	93,9	16,5	15,5	93,9
Porzeczki	39,7	32,2	81,1	39,7	32,2	81,1
Agrest	32,1	31,5	98,1	32,1	31,5	98,1
Pozostałe ^{a)}	21,0	22,9	109,0	21,0	22,9	109,0

Zbiory w dt

Ogółem	234925	220698	93,9	234920	220696	93,9
Truskawki	131050	111966	85,4	131050	111966	85,4
Maliny	7044	6598	93,7	7044	6598	93,7
Porzeczki	78959	78165	99,0	78956	78163	99,0
Agrest	5783	7930	137,1	5782	7930	137,1
Pozostałe ^{a)}	12089	16039	132,7	12088	16039	132,7

a) Aronia, borówka wysoka i inne.

III. PRODUKCJA ZWIERZĘCA

TRZODA CHLEWNA

W końcu listopada 2009 r. pogłowie trzody chlewnej wynosiło 373,9 tys. sztuk i było wyższe o 0,9 tys. sztuk, tj. o 0,3% od stanu notowanego w analogicznym okresie 2008 r., a w porównaniu z liczebnością stada świń w końcu lipca 2009 r. obniżyło się o 15,4 tys. sztuk tj. o 4,0%.

Stado loch na chów zwiększyło się w porównaniu z listopadem 2008 r. o 0,2 tys. sztuk, tj. o 0,6% do 40,9 tys. sztuk, natomiast stado loch prośnych spadło o 5,8% do poziomu 22,1 tys. sztuk.

W stosunku do końca lipca 2009 r. pogłowie loch na chów spadło o 0,3 tys. sztuk, tj. o 0,8%, natomiast loch prośnych wzrosło o 1,6%.

Ogółem udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w końcu listopada 2009 r. wynosił:

- prosięta o wadze do 20 kg – 34,5%,
- warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg – 20,9%,
- trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój – 33,5%,
- trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów – 11,1%,
  - w tym lochy na chów razem – 10,9%,
  - w tym lochy prośne – 5,9%.

W porównaniu ze strukturą pogłowia trzody, rejestrowaną w listopadzie 2008 r. zmniejszył się udział prosiąt o wadze do 20 kg (o 2,3 pkt). Zwiększył się natomiast udział warchlaków o wadze od 20 kg do 50 kg (o 1,4 pkt) oraz trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój (o 0,9 pkt). Pozostał na niezmiennym poziomie udział trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów.

Pogłowie trzody chlewnej według struktury stada oraz zmiany sezonowe według stanu w końcu listopada 2009 r.:

Wyszczególnienie	Ogółem w sztukach	Struktura	Lipiec 2009 =100	Listopad 2008 =100
Trzoda chlewna	373910	100,0	96,0	100,3
Lochy na chów	40915	10,9	99,2	100,6
Trzoda chlewna pozostała	332995	89,1	95,6	100,2

W końcu listopada 2009 r. obsada trzody chlewnej ogółem, w tym loch na chów na 100 ha użytków rolnych wynosiła odpowiednio: 64,6 sztuk (w kraju - 88,4 sztuk) i 7,1 sztuk (w kraju – 8,4 sztuk) wobec 64,6 i 7,0 sztuk rok wcześniej.

Rejestrowany w końcu listopada 2009 r. stan i struktura pogłowia trzody chlewnej wskazują na wyhamowanie dotychczasowego trendu spadkowego w chowie świń, a o pewnym ożywieniu w produkcji trzody chlewnej świadczyć może wzrost w skali roku liczebności stada podstawowego macior.

Przeciętna cena skupu zbóż podstawowych za 11 m-cy 2009 r. wynosiła 46,83 zł/dt i była o 33,1% niższa od notowanej w analogicznym okresie 2008 r. W listopadzie 2009 r. za 1 dt zbóż podstawowych rolnicy otrzymali w skupie 43,49 zł, tj. o 6,0% mniej niż w listopadzie 2008 r.

Przeciętna cena zbóż podstawowych w obrotach targowiskowych w okresie 11 miesięcy 2009 r. wynosiła 44,40 zł/dt i była o 36,1% niższa od średniej ceny notowanej za 11 m-cy 2008 r., a w listopadzie 2009 r. za 1 dt zbóż podstawowych płacono rolnikom 40,04 zł/dt, tj. o 16,8% mniej niż w listopadzie roku ubiegłego.

Średnia cena skupu 1 kg żywca wieprzowego w okresie styczeń – listopad 2009 r. wynosiła 4,78 zł/kg i była o 16,0% wyższa od notowanej w analogicznym okresie 2008 r. W obrotach targowisko-

wych w omawianym okresie przeciętna cena żywca wieprzowego kształtowała się na poziomie 4,78 zł/kg i była wyższa o 7,2% od ceny ubiegłorocznej. Za 1 kg żywca wieprzowego rolnicy otrzymali w skupie 4,18 zł/kg, tj. o 6,3% mniej niż w listopadzie 2008 r.

W grudniu 2009 r. relacja cen skupu 1 kg żywca wieprzowego do 1 kg żyta wg cen targowiskowych wynosiła 11,3 wobec 11,8 przed rokiem, tj. o 4,2% mniej.

Ceny żywca wieprzowego i ziemiopłodów paszowych w 2008 r.:

Miesiąc / rok	Ceny skupu		Ceny targowiskowe	
	żywiec wieprzowy			
	zł/kg	analogiczny okres roku poprzedniego =100	zł/kg	analogiczny okres roku poprzedniego =100
Grudzień 2008	4,60	136,5	4,53	126,2
Marzec 2009	4,87	133,1	4,66	142,1
Czerwiec 2009	5,25	123,8	5,05	114,3
Wrzesień 2009	4,72	101,7	5,01	103,9
Grudzień 2009	3,96	86,1	3,96	87,4

(dok.)

Miesiąc / rok	Ceny targowiskowe (dok.)			
	zboża podstawowe		ziemniaki	
	zł/dt	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	zł/dt	analogiczny okres roku poprzedniego = 100
Grudzień 2008	46,15	65,5	53,14	111,8
Marzec 2009	47,77	61,4	59,29	119,9
Czerwiec 2009	42,69	54,2	62,75	123,3
Wrzesień 2009	42,28	70,7	52,68	73,5
Grudzień 2009	41,72	90,4	66,50	125,1

Pogłowie trzody chlewnej^{a)} w 2009 r. przedstawiono poniżej:

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
------------------	--------	---------------------------------

w sztukach

Trzoda chlewna	373910	367213
Prosięta o wadze do 20 kg	129115	126868
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	77966	76257
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	125376	123087
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	41453	41001
w tym lochy:	40915	40471
prośne	22059	21749
pozostałe	18856	18722

lipiec 2009=100

Trzoda chlewna	96,0	96,1
Prosięta o wadze do 20 kg	92,1	92,2
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	83,5	82,7
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	109,9	111,0
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	99,3	99,4
w tym lochy:	99,2	99,2
prośne	101,6	101,8
pozostałe	96,6	96,4

(dok.)

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
listopad 2008=100		
Trzoda chlewna	100,3	100,5
Prosięta o wadze do 20 kg	94,0	94,1
Warchlaki o wadze od 20kg do 50 kg	107,0	107,2
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	103,2	103,6
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	100,2	100,6
w tym lochy:	100,6	101,0
lochy prośne	94,2	94,6
lochy pozostałe	109,2	109,7
obsada^{b)} w sztukach		
Trzoda chlewna na 100 ha:		
Użytków rolnych	64,6	64,1
Gruntów ornych	94,9	94,2

a) Trzoda chlewna według stanu w dniu 30 listopada. b) Użytki rolne oraz grunty orne według stanu w czerwcu 2009 r.

POGŁOWIE BYDŁA I OWIEC

W końcu grudnia 2009 r. **pogłowie bydła** wynosiło 164,9 tys. sztuk i było niższe niż przed rokiem o 9,3 tys. sztuk, tj. o 5,3%, a w porównaniu z czerwcem 2009 r. o 6,7 tys. sztuk, tj. o 3,9%.

Pogłowie krów w porównaniu z grudniem 2008 r. zmalało o 7,3 tys. sztuk, tj. o 8,1% do poziomu 83,7 tys. sztuk, a w stosunku do stanu z czerwca 2009 r. zmniejszyło się o 1,6 tys. sztuk, tj. o 1,9%.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych wynosiła w grudniu 2009 r. 28,5 sztuk (w kraju – 34,7 sztuk), w tym krów – 14,5 sztuk (w kraju – 16,6 sztuk) wobec 30,2 sztuk bydła i 15,8 sztuk krów rok wcześniej.

W strukturze stada bydła ogółem udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w grudniu 2009 r. wynosił:

- cielęta w wieku poniżej 1 roku – 24,9%,
- młode bydło hodowlane i rzeźne w wieku 1 - 2 lat – 20,4%,
- bydło dorosłe hodowlane i rzeźne w wieku 2 lat i więcej – 54,7%,
- w tym krowy – 50,8%.

Pogłowie bydła według struktury stada oraz zmiany sezonowe wg stanu w grudniu 2009 r.:

Wyszczególnienie	Ogółem	Struktura	Dynamika	
	w sztukach		listopad 2008 = 100	lipiec 2009 = 100
Bydło ogółem	164864	100,0	94,7	96,1
Krowy	83724	50,8	91,9	98,1
Bydło pozostałe	81140	49,2	97,7	97,7

W skali roku w strukturze pogłowia bydła zmniejszył się udział cieląt poniżej 1 roku (o 0,6 pkt procentowego) i bydła dorosłego hodowlanego i rzeźnego (o 2,7 pkt procentowe) oraz krów (o 1,5 pkt procentowe). Wzrósł natomiast udział młodego bydła hodowlanego i rzeźnego w wieku 1 – 2 lat (o 3,3 pkt procentowe).

Średnia cena skupu mleka za 11 miesięcy 2009 r. (0,82 zł za 1 l) była o 15,5% niższa od notowanej w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Ceny żywca wołowego w 2009 r.:

Miesiąc / rok	Ceny skupu		Ceny targowiskowe	
	zł/kg	analogiczny okres roku poprzedniego =100	zł/kg	analogiczny okres roku poprzedniego =100
Grudzień 2008	4,42	102,8	4,06	121,9
Marzec 2009	4,93	106,5	3,96	111,2
Czerwiec 2009	5,33	124,5	3,72	119,2
Wrzesień 2009	5,04	112,5	3,64	106,4
Grudzień 2009	5,28	119,5	3,62	89,2

Pogłowie owiec ogółem w grudniu 2009 r. zmniejszyło się w stosunku do stanu sprzed roku o 0,2 tys. sztuk, tj. o 4,3%, ale w stosunku do stanu z czerwca 2009 r. wzrosło o 2,2%.

Populacja maciorek owczych spadła w skali roku o 4,2% do poziomu 1,9 tys. sztuk.

W porównaniu do stanu w czerwcu 2009 r. pogłowie maciorek owczych wzrosło o 0,2 tys. sztuk, tj. o 11,6%.

W grudniu 2009 r. obsada owiec na 100 ha użytków rolnych osiągnęła 0,6 sztuk (w kraju 1,4 sztuk) i utrzymała się na poziomie roku ubiegłego.

W strukturze pogłowia owiec ogółem udział maciorek wynosił 58,0% i w porównaniu z grudniem 2008 r. wzrósł o 0,1 pkt procentowego.

Pogłowie bydła i owiec w 2009 roku^{a)} przedstawiono poniżej:

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
w sztukach		
Bydło	164864	163904
Cielęta w wieku pon. 1 roku	41022	40819
Młode bydło w wieku 1-2 lat	33674	33564
Bydło w wieku 2 lat i więcej	90168	89521
w tym krowy	83724	83208
Owce	3324	3321
w tym maciorki		
jednoroczne i starsze	1928	1925
czerwiec 2009=100		
Bydło	96,1	96,0
Cielęta w wieku pon. 1 roku	90,8	90,7
Młode bydło w wieku 1-2 lat	103,1	103,2
Bydło w wieku 2 lat i więcej	96,2	96,1
w tym krowy	98,1	98,1
Owce	102,2	102,1
w tym maciorki		
jednoroczne i starsze	111,6	111,5
grudzień 2008=100		
Bydło	94,7	94,7
Cielęta w wieku pon. 1 roku	92,6	92,5
Młode bydło w wieku 1-2 lat	112,8	113,0
Bydło w wieku 2 lat i więcej	90,2	90,2
w tym krowy	91,9	91,9
Owce	95,7	95,6
w tym maciorki		
jednoroczne i starsze	95,8	95,7
obsada w sztukach		
Na 100 ha użytków rolnych:		
Bydło	28,5	28,6
Owce	0,6	0,6

a) Bydło i owce według stanu z grudnia.

IV. SKUP WYBRANYCH PRODUKTÓW ROLNYCH I ICH CENY

W 2009 r. w województwie świętokrzyskim skupiono produkty rolne o łącznej wartości 821,8 mln zł (według cen bieżących, bez podatku VAT), tj. o 19,0% więcej niż w roku poprzednim. Wartość skupionych produktów roślinnych stanowiła 28,1% ogólnej wartości skupu w województwie świętokrzyskim (w 2008 r. – 25,4%).

Przeciętne ceny roczne podstawowych produktów rolnych w skupie i na targowiskach w 2009 r.:

Wyszczególnienie	Skup		Targowiska	
	zł	2008=100	w zł	2008=100
Ziarno zbóż za 1 dt (bez siewnego)				
pszenica	45,45	68,0	49,44	175,9
żyto	34,33	60,8	40,59	62,9
Ziemniaki jadalne ^{a)} za 1 dt	47,41	101,2	61,63	102,1
Żywiec rzeźny za 1 kg:				
bydło (bez cieląt)	4,12	94,9	3,65	100,6
trzoda chlewna	4,71	115,4	4,71	115,7
Mleko za 1 l	0,82	87,2	-	x

a) Bez wczesnych. b) Cena żywca krów rzeźnych.

ZBOŻA

Skup zbóż w Świętokrzyskim w 2009 r. ukształtował się na poziomie 92,1 tys. ton i był o 119,7% wyższy niż w 2008 roku.

Ogólny skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec – grudzień 2009 r. wyniósł 37,7 tys. ton i był wyższy o 84,2% niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Skup pszenicy (bez ziarna siewnego) w wysokości 55,1 tys. ton był wyższy niż w roku poprzednim o 118,3%. W okresie od lipca do grudnia 2009 r. skupiono łącznie 24,8 tys. ton pszenicy konsumpcyjnej, co stanowiło o 74,1% więcej niż w roku 2008.

Skup żyta (bez ziarna siewnego) na poziomie 3,1 tys. ton był o 170,3% wyższy niż w roku poprzednim.

W okresie lipiec - grudzień 2009 r. skupiono łącznie 1,1 tys. ton, tj. o 59,3% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego.

Średnia roczna cena skupu zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) wynosiła 44,00 zł za 1 dt, tj. o 31,8% mniej niż w 2008 r.

W styczniu za 1 dt zbóż płacono 49,69 zł, w marcu – 49,17 zł, w czerwcu – 49,45 zł, we wrześniu – 42,71 zł, a w grudniu 43,36 zł.

Ceny targowiskowe ziarna zbóż podstawowych za 1 dt kształtowały się następująco: w styczniu – 48,62 zł, w marcu – 47,77 zł, w czerwcu – 42,69 zł, we wrześniu – 42,28 zł, a w grudniu – 41,72 zł.

Za pszenicę w skupie płacono 45,45 zł za 1 dt, za żyto – 34,33 zł za 1 dt, tj. odpowiednio mniej o: 32,0% i 39,2%.

Średnia cena targowiskowa pszenicy była wyższa o 75,9% w porównaniu z poprzednim rokiem i ukształtowała się na poziomie 49,44 zł/dt.

Cena targowiskowa żyta była niższa o 37,1% w porównaniu z 2008 r. i ukształtowała się na poziomie 40,59 zł/dt.

ZIEMNIAKI

W 2009 r. skup ziemniaków wyniósł 1,8 tys. ton i był o 20,8% wyższy w porównaniu do roku 2008. Średnia roczna cena ziemniaków w skupie w wysokości 47,41 zł za 1 dt była o 1,2% wyższa niż ceny z roku poprzedniego. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) osiągnęła 61,63 zł za 1 dt, tj. o 2,1% więcej od ceny notowanej w 2008 r.

ŻYWIEC WIEPRZOWY

Skup żywca wieprzowego w 2009 r. na poziomie 46,2 tys. ton był niższy o 4,3% w porównaniu z rokiem poprzednim. Przeciętna cena skupu 1 kg żywca wieprzowego wyniosła 4,71 zł, tj. o 15,7% więcej od ceny z roku 2008.

W styczniu za 1 kg żywca wieprzowego płacono producentom 4,50 zł, w marcu – 4,87 zł, w czerwcu – 5,25 zł, we wrześniu – 4,72 zł, a w grudniu 3,96 zł.

Na wolnym rynku przeciętna cena żywca wieprzowego osiągnęła poziom 4,71 zł za 1 kg i była o 5,7% wyższa w porównaniu do cen z 2008 r. Ceny targowiskowe w styczniu 2009 r. wyniosły 4,67 zł za 1 kg, w marcu – 4,66 zł za 1 kg, w czerwcu – 5,05 zł za 1 kg, we wrześniu – 5,01 zł za 1 kg, a w grudniu – 3,96 zł za 1 kg.

ŻYWIEC WOŁOWY (bez cieląt)

Skup żywca wołowego w 2009 r. w wysokości 20,3 tys. ton był o 57,0% wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim.

Średnia cena żywca wołowego płacona w skupie wyniosła 4,14 zł za 1 kg i była niższa w porównaniu do roku poprzedniego o 4,6%. W styczniu za 1 kg żywca płacono 4,71 zł, w marcu - 4,93 zł, we wrześniu – 5,04 zł, a w grudniu – 5,28 zł.

ŻYWIEC DROBIOWY

W 2009 r. skupiono 33,8 tys. ton żywca drobiowego, tj. o 36,5% więcej niż rok wcześniej. Za 1 kg żywca drobiowego płacono średnio 3,58 zł, tj. tylko o 0,3% mniej niż rok wcześniej.

MLEKO

Skup mleka w 2009 r. w województwie świętokrzyskim na poziomie 169,2 mln litrów był mniejszy o 1,4% niż w roku poprzednim. Za 1 litr w skupie płacono 0,82 zł, tj. o 12,8% mniej niż w roku 2008. W styczniu za 1 litr płacono 0,82 zł, w marcu – 0,81 zł, w czerwcu – 0,80 zł, we wrześniu 0,81 zł, a w grudniu – 0,91 zł.

Skup zbóż i ziemniaków w roku gospodarczym 2008/2009:

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
	w tonach	
Zboża	77309	68323
konsumpcyjne	74345	65521
siewne	2964	2802
Ziemniaki	1867	1822

Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych:

Wyszczególnienie	2008	2009	2008=100
	cena w zł		
Ziarno zbóż (bez siewnego) za 1 dt	64,50	44,00	68,2
pszenicy	66,85	45,45	68,0
żyta	56,45	34,33	60,8
jęczmienia	60,94	38,98	64,0
pszenżyta	46,67	38,56	82,6
Ziemniaki za 1 dt	46,84	47,41	101,2
w tym: jadalne (bez wczesnych)	39,80	42,41	106,6
Żywiec rzeźny (w wadze żywej) za 1 kg			
bydło (bez cieląt)	4,34	4,14	95,4
trzoda chlewna	4,08	4,71	115,4
drób	3,59	3,58	99,7
Mleko krowie za 1 hl	93,83	81,70	87,1

Powierzchnia gruntów ugorowanych na gruntach ornych
wg siedziby użytkownika
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	2008		2009	
	w tys. ha	w % gruntów ornych	w tys. ha	w % gruntów ornych
Ogółem	17,2	4,2	19,8	5,0
w tym gospodarstwa indywidualne	17,1	4,2	19,3	5,0

Ciągniki rolnicze
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	2008		2009	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
Ogółem w sztukach	84582	83438	85174	84030
Powierzchnia użytków rolnych przypadająca na ciągnik	6,8	6,8	6,8	6,8
Ciągniki na 100 ha użytków rolnych w sztukach	14,7	14,6	14,7	14,6

**TABL. 1 Użytkowanie gruntów według granic administracyjnych^{a)}
w 2009 r.**

Wyszczególnienie	Powierz- chnia ogólna	Użytki rolne		
		razem	grunty orne	sady
	w hektarach			
OGÓŁEM	1171020	596575	406988	35973
Sektor prywatny	781617	585205	399460	35945
w tym gospodarstwa indywidualne	672400	581030	396051	35713
Sektor publiczny	389403	11370	7528	28

(dok.)

Wyszczególnienie	Użytki rolne (dok.)			Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
	łąki	pastwiska	pozostałe		
	w hektarach				
OGÓŁEM	112875	15514	25225	332973	241471
Sektor prywatny	110799	14514	24487	63855	132556
w tym gospodarstwa indywidualne	110530	14377	24358	61206	30164
Sektor publiczny	2076	1000	738	269118	108915

a) Z gruntami różnymi niestanowiącymi gospodarstw rolnych.

**TABL. 2 Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory głównych
ziemiopłodów**

Wyszczególnienie	Powierzchnia		Plony		Zbiory	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
	w ha		z 1 ha w dt		w dt	
Rolnictwo ogółem						
Zboża ogółem^{a)}	293232	277861	31,0	28,6	9095344	7942558
Zboża podstawowe z mieszankami	287255	272324	31,0	28,5	8896256	7760730
Pszenica ogółem	72417	77095	35,7	32,8	2586574	2530894
pszemica ozima	60973	64314	36,3	33,7	2210935	2164437
pszemica jara	11444	12781	32,8	28,7	375639	366457
Żyto	38524	33301	24,3	23,1	936352	768854
Jęczmień ogółem	65018	58987	32,4	28,5	2104601	1681708
jęczmień ozimy	5192	5804	34,5	32,6	178901	189480
jęczmień jary	59826	53183	32,2	28,1	1925700	1492228
Owies	20502	15232	24,9	23,2	509866	352938
Pszemżyto ogółem	42289	45139	31,8	29,6	1345875	1336523
pszemżyto ozime	37147	40307	32,4	30,2	1203858	1215723
pszemżyto jare	5142	4832	27,6	25,0	142017	120800
Mieszanki zbożowe ogółem	48505	42570	29,1	25,6	1412988	1089813
mieszanki zbożowe ozime	3446	3170	29,5	28,1	101657	89055
mieszanki zbożowe jare	45059	39400	29,1	25,4	1311331	1000758
Gryka	896	682	11,1	10,8	9981	7366
Proso	2708	2799	20,9	20,2	56700	56614
Kukurydza na ziarno	2374	2055	55,8	57,3	132407	117848
Ziemniaki^{b)}	30097	25827	181	173	5443331	4462479
Oleiste ogółem	6753	8471	23,9	22,5	161130	190325
w tym rzepak i rzepik	6265	8103	24,9	23,0	155786	186097
Buraki cukrowe	5713	5809	419	475	2396471	2761116

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych. b) Łącznie z działkami pracowniczymi.

**TABL. 2 Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory głównych
ziemiopłodów (cd.)**

Wyszczególnienie	Powierzchnia		Plony		Zbiory	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
	w ha		z 1 ha w dt		w dt	
Sektor publiczny						
Zboża ogółem^{a)}	627	655	44,9	50,2	28165	32879
Zboża podstawowe z mieszankami	575	566	43,1	39,6	24797	22429
Pszenica ogółem	223	229	50,6	40,8	11290	9332
pszenica ozima	209	224	51,0	40,2	10659	9015
pszenica jara	14	5	45,1	63,4	631	317
Żyto	9	10	27,7	19,2	249	192
Jęczmień ogółem	154	145	38,1	30,5	5871	4417
jęczmień ozimy	3	27	39,0	38,9	118	1051
jęczmień jary	151	118	38,1	28,5	5753	3366
Owies	128	132	36,4	49,1	4659	6485
Pszenżyto ogółem	61	48	44,2	40,2	2695	1930
pszenżyto ozime	48	48	47,1	40,2	2261	1930
pszenżyto jare	12	-	36,0	-	434	-
Mieszanki zbożowe ogółem	1	2	33,0	36,5	33	73
mieszanki zbożowe ozime	-	1	-	34,0	-	34
mieszanki zbożowe jare	1	1	33,0	39,0	33	39
Gryka	7	-	3,4	-	24	-
Proso	-	-	-	-	-	-
Kukurydza na ziarno	45	88	74,3	118,8	3344	10450
Ziemniaki^{b)}	9	10	162	172	1458	1658
Oleiste ogółem	50	61	22,2	25,5	1111	1557
w tym rzepak i rzepik	42	56	25,5	27,2	1071	1524
Buraki cukrowe	13	12	508	431	6607	5170

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych. b) Łącznie z działkami pracowniczymi.

**TABL. 2 Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory głównych
ziemiopłodów (cd.)**

Wyszczególnienie	Powierzchnia		Plony		Zbiory	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
	w ha		z 1 ha w dt		w dt	
Sektor prywatny						
Zboża ogółem^{a)}	292606	277206	31,0	28,5	9067179	7909679
Zboża podstawowe z mieszankami	286680	271758	30,9	28,5	8871459	7738301
Pszenica ogółem	72194	76866	35,7	32,8	2575284	2521562
pszenica ozima	60764	64090	36,2	33,6	2200276	2155422
pszenica jara	11431	12776	32,8	28,7	375008	366140
Żyto	38515	33291	24,3	23,1	936103	768662
Jęczmień ogółem	64864	58842	32,4	28,5	2098730	1677291
jęczmień ozimy	5189	5777	34,5	32,6	178783	188429
jęczmień jary	59675	53065	32,2	28,1	1919947	1488862
Owies	20374	15100	24,8	22,9	505207	346453
Pszenżyto ogółem	42229	45091	31,8	29,6	1343180	1334593
pszenżyto ozime	37099	40260	32,4	30,1	1201597	1213793
pszenżyto jare	5130	4832	27,6	25,0	141583	120800
Mieszanki zbożowe ogółem	48504	42568	29,1	25,6	1412955	1089740
mieszanki zbożowe ozime	3446	3169	29,5	28,1	101657	89021
mieszanki zbożowe jare	45058	39399	29,1	25,4	1311298	1000719
Gryka	889	682	11,2	10,8	9957	7366
Proso	2708	2799	20,9	20,2	56700	56614
Kukurydza na ziarno	2329	1967	55,4	54,6	129063	107398
Ziemniaki^{b)}	30088	25817	181	173	5441873	4460821
Oleiste ogółem	6704	8410	23,9	22,4	160030	188768
w tym rzepak i rzepik	6223	8047	24,9	22,9	154726	184573
Buraki cukrowe	5700	5797	419	475	2389864	2755946

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych. b) Łącznie z działkami pracowniczymi.

**TABL. 2 Powierzchnia zasiewów, plony i zbiory głównych
ziemiopłodów (dok.)**

Wyszczególnienie	Powierzchnia		Plony		Zbiory	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
	w ha		z 1 ha w dt		w dt	
w tym gospodarstwa indywidualne						
Zboża ogółem^{a)}	290530	275295	30,9	28,5	8975868	7837967
Zboża podstawowe z mieszankami	284776	269928	30,9	28,4	8786707	7667756
Pszenica ogółem	71625	76299	35,5	32,7	2542117	2493572
pszemica ozima	60245	63561	36,0	33,5	2168820	2129294
pszemica jara	11381	12737	32,8	28,6	373297	364278
Żyto	38330	33117	24,3	23,1	931419	765003
Jęczmień ogółem	64151	58242	32,2	28,4	2068307	1654860
jęczmień ozimy	5033	5601	33,9	32,3	170619	180912
jęczmień jary	59118	52641	32,1	28,0	1897688	1473948
Owies	20260	14980	24,8	22,9	502448	343042
Pszennyto ogółem	41931	44724	31,7	29,5	1330270	1321549
pszennyto ozime	36803	39892	32,3	30,1	1188737	1200749
pszennyto jare	5128	4832	27,6	25,0	141533	120800
Mieszanki zbożowe ogółem	48480	42567	29,1	25,6	1412146	1089730
mieszanki zbożowe ozime	3446	3169	29,5	28,1	101657	89021
mieszanki zbożowe jare	45034	39398	29,1	25,4	1310489	1000709
Gryka	889	682	11,2	10,8	9957	7366
Proso	2650	2718	20,9	20,4	55385	55447
Kukurydza na ziarno	2215	1967	55,9	54,6	123819	107398
Ziemniaki^{b)}	30088	25817	181	173	5441873	4460821
Oleiste ogółem	6303	7960	23,4	22,1	147619	176174
w tym rzepak i rzepik	5845	7628	24,4	22,6	142453	172223
Buraki cukrowe	5665	5766	418	476	2370534	2742624

a) Bez mieszanek zbożowo-strączkowych. b) Łącznie z działkami pracowniczymi.

TABL. 3 Skup ważniejszych produktów rolnych według sektorów i form własności w 2009 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospo- darstwa indywi- dualne	Pozostałe
Zboża w tonach	92141	77154	14987
w tym zboża podstawowe	82171	71035	11136
pszenica	55981	48282	7699
żyto	3189	2769	420
jęczmień	13299	11883	1416
owies i mieszanki zbożowe	980	980	-
pszenżyto	8722	7121	1601
Strączkowe jadalne ^{a)} w tonach	1780	1780	-
Ziemniaki w tonach	1827	1775	52
Rzepak i rzepik ^{a)} w tonach	14364	12976	1388
Warzywa w tonach	32721	32483	238
Owoce w tonach	189851	189784	67
Żywiec rzeźny ^{b)} w tonach	102193	95146	7047
bydło (bez cieląt)	20316	19693	623
cielęta	326	313	13
trzoda chlewna	46189	44858	1331
owce	3	3	-
konie	1521	1521	-
drób	33838	28758	5080
w przeliczeniu na wagę mięsa ^{c)}	71480	66552	4928
Mleko w tys. litrów	169194	165790	3404
Jaja w tys. szt			
konsumpcyjne	99	52	47
wylęgowe	19188	7923	11265

a) Bez ziarna siewnego, b) W wadze żywej, c) Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób w wadze poubojowej ciepłej

TABL. 4 Zużycie nawozów mineralnych (NPK) oraz wapniowych (CaO) w przeliczeniu na czysty składnik

Wyszczególnienie	2007/08		2008/09		2007/08=100	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne

w tonach

Nawozy mineralne ^{a)}	61018	60237	48054	47359	78,8	78,6
azotowe	32078	31663	25503	25119	79,5	79,3
fosforowe	13853	13682	11025	10875	79,6	79,5
potasowe	15088	14892	11526	11365	76,4	76,3
Nawozy wapniowe ^{b)}	5690	5663	2794	2552	49,1	45,1

na 1 ha użytków rolnych w kg

Nawozy mineralne ^{a)}	105,7	105,5	83,1	82,8	78,6	78,5
azotowe	55,6	55,4	44,1	43,9	79,3	79,2
fosforowe	24,0	24,0	19,1	19,0	79,6	79,2
potasowe	26,1	26,1	19,9	19,9	76,2	76,2
Nawozy wapniowe ^{b)}	9,9	9,9	4,8	4,5	48,5	45,5

a) Łącznie z wieloskładnikowymi. b) Przeważnie w postaci wapna palonego, łącznie z wapnem defekacyjnym.

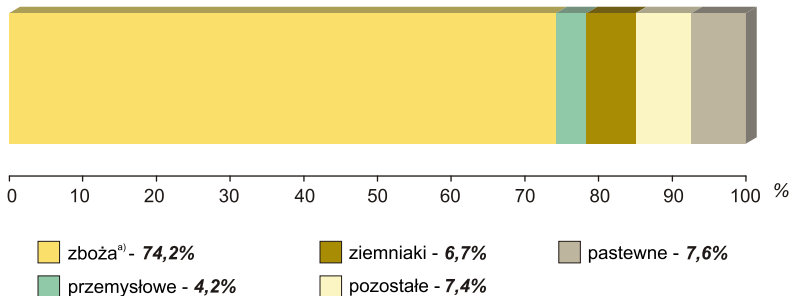
**TABL. 5 Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych
uzyskiwane przez rolników na targowiskach w 2009 r.**

Wyszczególnienie	Miesiące					
	I	II	III	IV	V	VI
Zboża za 1 dt						
pszenica	55,06	49,03	52,42	56,67	47,86	48,36
żyto	47,72	46,48	44,00	45,05	42,04	39,86
jęczmień	49,38	47,20	50,00	51,36	43,73	42,75
owies	42,33	44,55	44,67	47,06	41,00	39,79
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	57,00	59,63	59,29	59,49	61,30	62,75
Zwierzęta gospodarskie za 1 szt						
krowa dojna	2507	2529	2713	2908	2955	2955
jałówka jednoroczna	1425	1513	1625	1725	1925	1943
prosię na chów	152,89	168,65	186,46	186,00	196,25	191,30
koń roboczy	2950	3343	3229	3517	3488	3763
źrebię 1-roczone	2160	1920	2217	1950	1917	2071
Żywiec rzeźny za 1 kg						
trzoda chlewna	4,67	4,11	4,66	4,90	5,01	5,05
bydło (bez cieląt)	3,74	3,52	3,96	4,35	3,90	3,72
cielęta	9,00	9,10	9,44	9,61	8,54	9,09

TABL. 5 Przeciętne ceny ważniejszych produktów rolnych uzyskiwane przez rolników na targowiskach w 2009 r. (dok.)

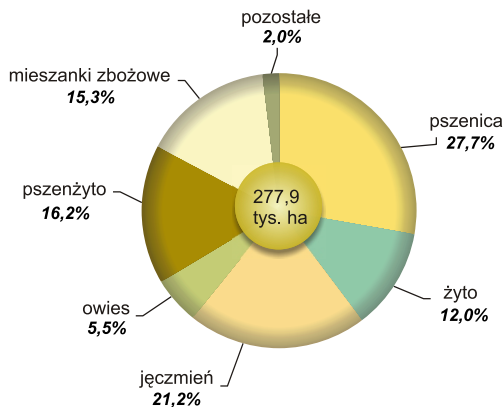
Wyszczególnienie	Miesiące (dok.)					
	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Zboża za 1 dt						
pszenica	48,23	48,45	47,43	45,74	46,11	47,87
żyto	41,77	33,41	38,22	36,95	36,04	35,48
jęczmień	43,88	44,64	43,50	42,22	41,38	43,32
owies	40,87	40,19	39,95	39,68	36,63	40,20
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	81,38	68,51	52,68	51,71	59,29	66,50
Zwierzęta gospodarskie za 1 szt						
krowa dojna	2854	2908	2567	2580	2375	2488
jałówka jednoroczna	1914	1938	1743	1767	1881	1786
prosię na chów	203,75	201,36	195,42	177,41	146,15	151,33
koń roboczy	3725	3857	3550	3671	3333	3717
źrebię 1-roczne	2050	1943	2133	2014	2200	2050
Żywiec rzeźny za 1 kg						
trzoda chlewna	5,24	4,99	5,01	4,73	4,18	3,96
bydło (bez cieląt)	3,61	3,40	3,64	3,23	3,09	3,62
cielęta	9,42	9,09	9,18	8,67	8,73	8,94

UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH GRUP W OGÓLNEJ POWIERZCHNI ZASIEWÓW W 2009 R.

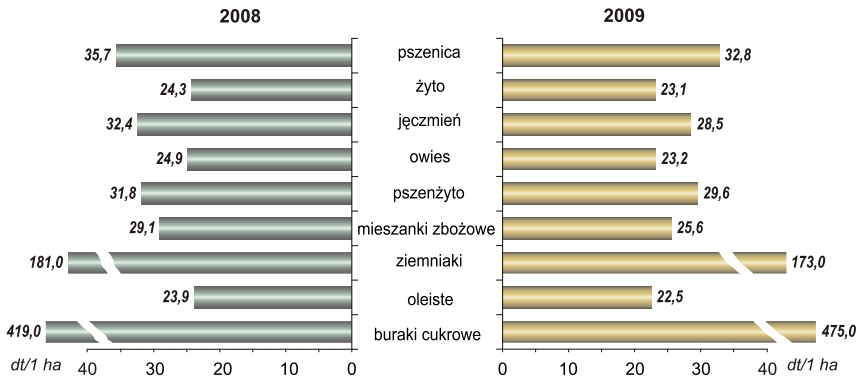
a) Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zbożowe.

UDZIAŁ POSZCZEGÓLNYCH ZBÓŻ W OGÓLNEJ POWIERZCHNI ZASIEWÓW ZBÓŻ^{a)} W 2009 R.

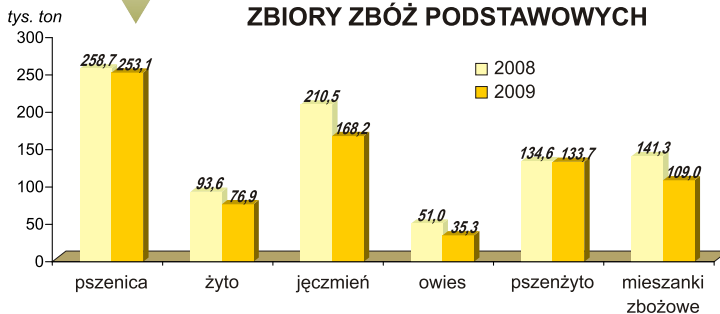
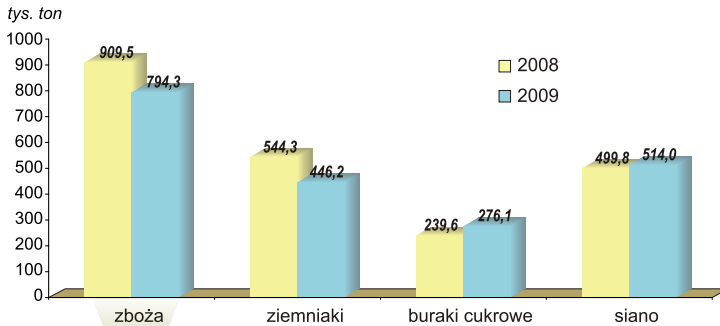

a) Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zbożowe.

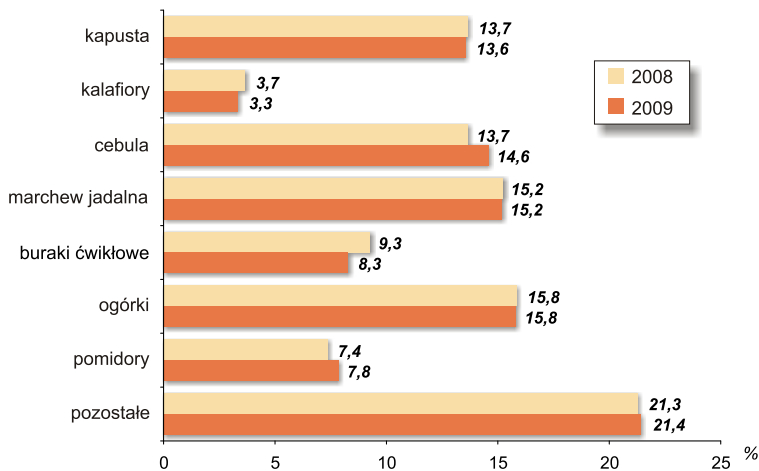
PLONY GŁÓWNYCH ZIEMIOPLÓDÓW

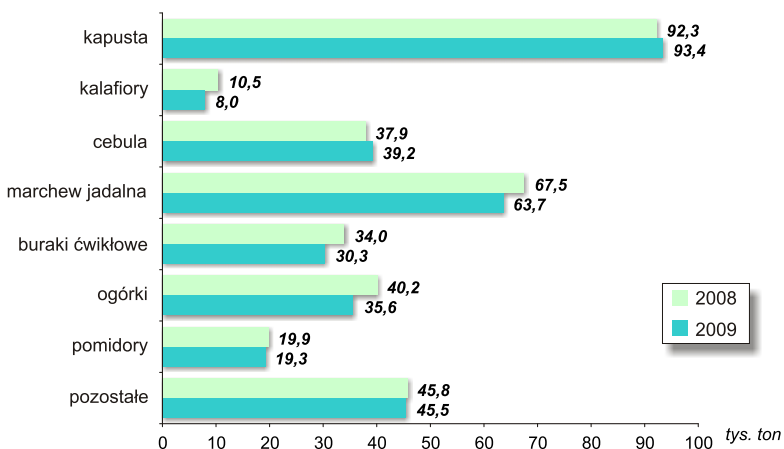
ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPLÓDÓW

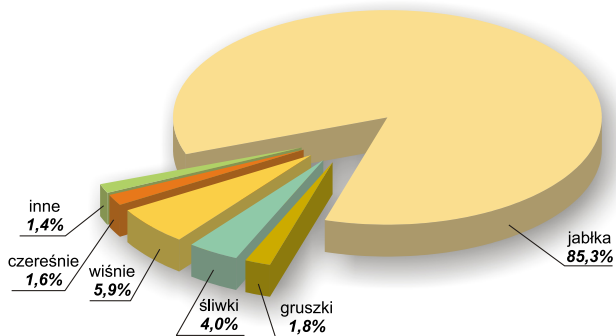
STRUKTURA POWIERZCHNI UPRAW WARZYW GRUNTOWYCH

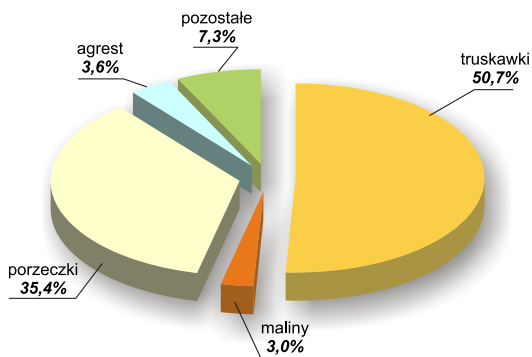
ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH

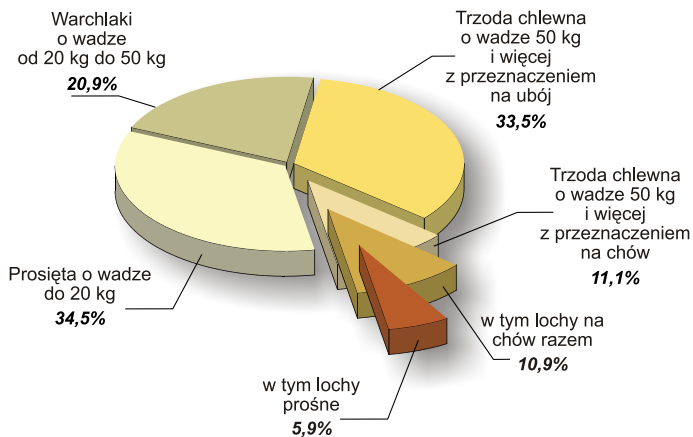
STRUKTURA ZBIORÓW OWOCÓW Z DRZEW W 2009 R.

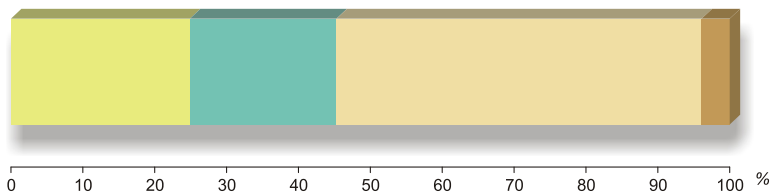
STRUKTURA ZBIORÓW OWOCÓW JAGODOWYCH W 2009 R.

STRUKTURA POGŁOWIA TRZODY CHLEWNEJ W 2009 R.

STRUKTURA POGŁOWIA BYDŁA W 2009 R.

■ cielęta w wieku poniżej 1 roku - **24,9%**

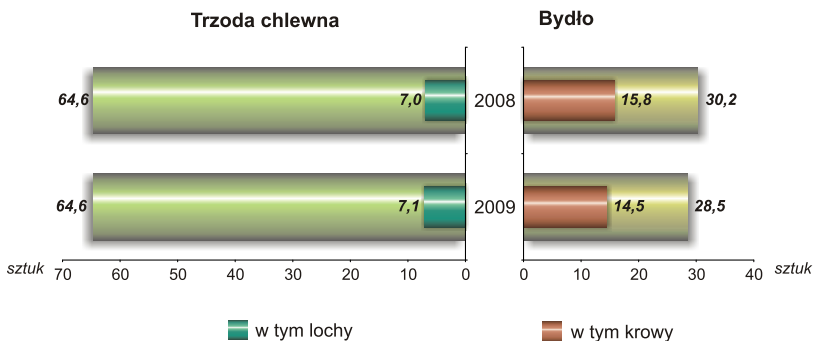
■ młode bydło hodowlane i rzeźne w wieku 1-2 lat - **20,4%**

■ krowy - **50,8%**

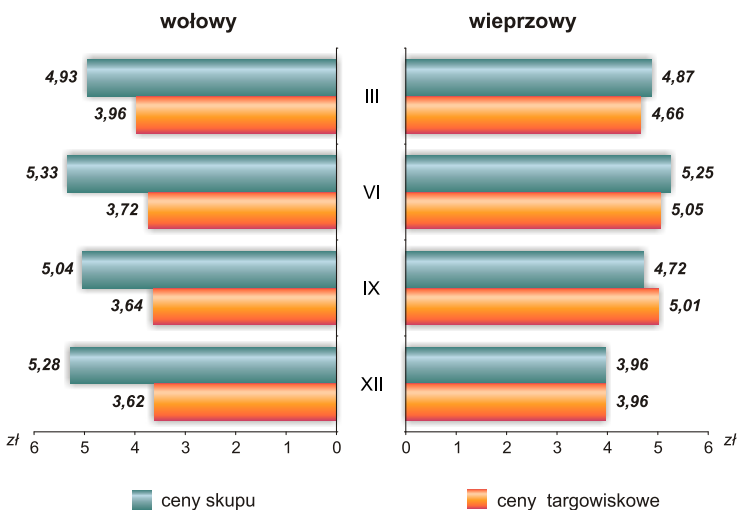
■ pozostałe bydło dorosłe hodowlane i rzeźne - **3,9%**

POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH NA 100 HA UŻYTKÓW ROLNYCH

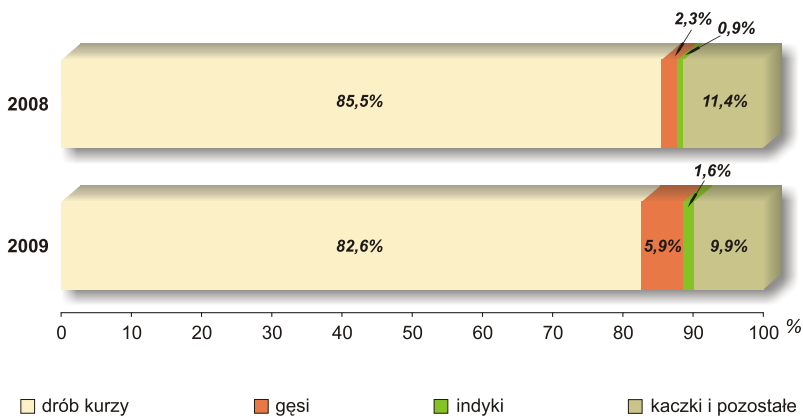
CENY ŻYWCA ZA 1 KG W 2009 R.

STRUKTURA GATUNKOWA POGŁÓWIA DROBIU

Stan w czerwcu.

STRUKTURA WYKORZYSTANIA ZBIORÓW Z ŁĄK TRWAŁYCH

